

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934—1938.
Trib. Timișoara.
Redactor resp.: Dr. VÁRNAY ELEMÉR

A várakozás politikája

Meghozza-e ez az esztendő a békét, vagy legalább is eldől-e ebben az évben a háború sorsa? — ez a kérdés izgatja ma az egész világ népeit. Azok azonban, akik az országok sorsát intézik, bizonyára egészen más szempöngből nézik a jövőt. Minden jel legalább is arra vall, hogy a eseményeknek még csak a kezdet kezdetén vagyunk. Az eddigi tapasztalatok csakis arról győzhetnek meg bennünket. Mert már majdnem fél-éve zajlik a nyugati fronton a háború és megállapíthatjuk, hogy a főharcot jöformán még semmi sem történt. A várakozás sztratégiája folyik mindkét részről, közben pedig messzi a frontok mögött lázas ütemben történnek az előkészületek. Az angolok és franciák a világ minden részéből szállítják a tengeren csapataikat, jönnek a repülőgépek, érkezik a tengernyi hadianyag, ezer és ezer gyár működik éjjel-nappal a katonai felszerelés érdekében. Az angol király már kijelentette, hogy az 1940. év végéig három és félmillió emberből fog állani az angol hadsereg. Ugyanezen időig a franciák egyedül színes katonát másfélmilliót fognak csatasorba állítani. Viszont a túldalolon Németország sem pihen. Újabb és újabb korosztályokat képez ki, szaporítja tömegtelen hadianyagát és igyekszik a határtalan orosz birodalom anyagi erőforrásait a legnagyobb mértékben kiaknázni. Minden szállítási és egyéb nehézség ellenére is lehetségessé válik ez, ha elegendő idő áll rendelkezésére. A tanulság tehát az, hogy Németország sem siet idő előtti döntést kiroszakolni, Németország sem óhajt sok kockázattal járó villámháborút.

De mi az oka ennek az óvatos felkészülésnek? Az az átlátás, hogy a háború csakis a nyugati fronton dölhet el, csakis a szárazföldi csatában válik el véglegesen ennek a háborúnak a sorsa. A tengeri háború nem vezet eredményre. Németország tengeren nem tud és nem is fog tudni elhatározó csapást mérni az angolokra. Viszont Anglia sem lesz képes győzelemre vinni blokádháborúját, különösen azóta, amióta Németország Oroszországgal rendelkezik, mint gazdasági háttérrel.

Minden más kísérlet csak az erők szétforgácsolására vezet. Ezt a küzdelmet nem dönthetik el sem a finn harctéren, sem a lengyel hódítás, sem a kaukázusi lerohanások, ezt a háborút egyedül az a nagy küzdelem döntheti el, amelyet ott készülnek lefolytatni Európa szívében. Hic Rhodus, hic salta. Csakis ott történhetik meg a nagy leszámolás, ahol a Siegfried- és a Maginot-vonalak néznek farkasszemet. Lehetségessé, hogy ez a front meghosszabbodik, hogy a sztratégia legyőzi a politikai megfontolásokat és belesik egyik napon a támadásba majd Belgium vagy Hollandia is, esetleg mind a kettő együtt, de bármiképpen is alakuljanak az események, az bizonyos, hogy ennek a háborúnak összes dinamikus erői kényszerítően erre a területre irányozódnak. Így nem csodálkozhatunk azon, hogy olyan végtelen óvatossággal folynak mindkét részről az előkészületek, hogy a hadműveletekben a várakozás sztratégiája fog érvényesülni még valószínűleg huzamosabb ideig.

Mindkét ellenfélnek időre van szüksége, amíg Anglia és Franciaország egész tengerentúli haderejét felcsoportosítja és míg Németország gazdasági segélyforrásait kiaknázza Oroszországgal való mindjobban elmélyülő kapcsolatai új adottságában. Így könnyen megtörténhetik, hogy még tavasszal sem fog megtörténni a döntő összecsapás, hanem legfeljebb az év őszén, amikor már mindkét részről befejezéséhez közeledik a nagy katonai munkaterv. A felkészülés méretei mindenesetre egy későbbi döntő háborút festenek a jövő horizontjára. De azután lehetségessé az is, hogy amilyen hosszasak voltak az előkészületek, ugyanolyan gyors lesz a végső kifejlés, amelynél pusztítóbbat, véreseb-

Németország új típusu tengeralattjárókkal készül az Anglia elleni támadásokra

Göbbels: „Németország küzd az új Versailles ellen“

Berlinből jelentik: (Rador.) A német lapok ki-
vonatok közölnek azokról az Angliában elhang-
zott beszédekből, amelyekből megállapítható, hogy
Nagy-Britannia célja a Német Birodalom meg-
semmisítése.

A Berliner Börsenzeitung azt írja, hogy Anglia
már nem is titkolja háborús célját: az európai he-
gemónia elérését, de ez csak úgy történhetik meg,
ha Németországot megsemmisítik. Angliának az a
célja, hogy második Versailles létesítésével uralom-
ra jusson az európai szárazföldön. Ha Németorszá-
got megsemmisítették, a többi állammal könnyen
elbánik. Chamberlain Angliája régóta kívánja a né-
met nemzeti szocialista uralom megsemmisítését,
ezt eleinte titokban tartotta, mert erre taktikai

szempontból oka volt, most azonban már a legte-
jesebb brutalitással nyíltan hangsúlyozza. Elfogad-
tuk a ránk kényszerített élet-halálharcot és a német
hadsereg győzni fog az ellenségén.

A Völkischer Beobachter hasonló szellemben ír
megállapítva azt, hogy Németországot fel akarják
darabolni. A nyugati hatalmak készítették elő a há-
borút, ami azáltal tört ki, hogy Lengyelországnak
garanciát nyújtottak. Most már látható, hogy miért
utasították vissza a franciák és az angolok a Vezér
javaslatait, amelyek a szóbanforgó problémák békés
elintézésére vonatkoztak. A „bűntény”, amellyel a
Führert vádolják, abból állt, hogy egyesítette az
összes németeket egy nagy birodalomban és néhány
év alatt megvalósította a németiség régi álmát.

Németország helyzete megerősödött

Párisból jelentik: (Rador.) A francia sajtó
hosszasan foglalkozik a keleteurópai helyzettel, kü-
lönös tekintettel a Tanácsállamok Szövetsége és a
Német Birodalom közötti viszonyra. A Le Matin
azt írja, hogy

Finnország váratlan ellenállása jelentősen meg-
változtatta a katonai és diplomáciai helyzetet.
A L'Epoque úgy tudja, hogy a finnországi kudarc
után Sztalin kénytelen lesz hosszadalmas északi bo-
nyodalommal szembenézni és így

egész politikáját felül kell vizsgálnia.
A lap szerint lehetségessé, hogy az utóbbi események
hatása alatt Németország és a Szovjet birodalom
a lengyelországi területi egyezményt is felül-
vizsgálja.

A L'Excelsior azt hiszi, hogy Németország felszó-
lítja majd Oroszországot: Legalább időlegesen en-
gedje át a galiciai kóolajmezőket, ahol az utóbbi

időben mintegy négyszázezer tonnát termeltek. Per-
tinax, a L'Ordre-ban azt írja, hogy

Németország helyzete Moszkvával szemben meg-
erősödött.

A londoni lapok is hosszasan foglalkoznak ez-
zel a kérdéssel és a Daily Telegraph hangsúlyozza
a finnek legutóbbi győzelmeinek jelentőségét,
amennyiben arra kényszerítették a szovjetsapato-
kat, hogy támadásuk kiindulási pontjára térjenek
vissza. A cikkíró hangsúlyozza, hogy a svéd önkén-
tesek jelentős szerepet kezdenek vinni a finn har-
ctéren és hogy Franciaországból és Angliából napon-
ként nagymennyiségű hadianyagszállítmányok ér-
keznek. A Daily Telegraph sajnálatát fejezi ki afő-
lött, hogy az Egyesült Államok csak humánitárius
és pénzügyi asszisztenciára szorítkozik, majd rámu-
tat arra, hogy a finn haderő a sarki éjszakában
harcol az egész világ szabadságáért.

Göbbels „a világ parazitáinak“ mondotta a szövetségeseket

Dr. Göbbels propagandaügyi miniszter pénte-
ken este a poseni nagy vásárcsarnokban 15 ezer
balti és volhiniai német bevándorló előtt beszédet
tartott és a következőket mondotta:

— Anglia sohasem gondolta komolyan, hogy
azt a problémátikus államot, amelyet Lengyelor-
szágnak neveztek, megvédelmezze. A londoni plu-
tokrácia számára Lengyelország nem volt más, mint
egy paraszt a sakktáblán, amelyet arra használ-
tak fel, hogy Németországot addig provokálja, amíg
az meg nem kezdi a háborút, mert Londonban azt
remélték az angol gyárosok, hogy általános hábo-
rúra kényszeríti Németországot. Ez a tervük be is
vált, bár ez a háború tulajdonképpen az elavult és
megöregedett plutokrácia és az új nemzeti szociális-

ta Németország között játszódik csak le. London és
Páris azt hitték, hogy elérkezett az alkalmas idő-
pont. Kezdetől fogva az volt a szándékuk, hogy
Németországot feldarabolják és a német népet, mint
politikai egységet Európában megsemmisítsék. Má-
sodik Versailles készítették elő, amely még sokkal
rosszabb lenne, mint az első volt és ezért a német
népnek nemzeti létéért kell küzdeni. A Vezér tevé-
kenységéből megállapítható, hogy ki volt a háború
okozója és volt az, aki a békét felborította. A nyu-
gati nagyhatalmak a világ leggazdagabb országai
és ezeket néhány száz plutokrata kormányozza, akik
szintén a világ leggazdagabb emberei és az ő el-
lenőrzésük alatt áll a föld legnagyobb része. Erköl-
csöt prédikáltak, hogy ezzel leplezzék tulajdonkép-

bet a történelem nem mutatott fel sohasem, ha-
csak addig nem győzedelmeskedik mégis a jobb
belátás, azonban ebben már alig reménykedünk,

mert attól félünk, hogy ez a szó végleg kifakult
az emberiség szótárából.

(Flaneur)

peni céljait. Sértegették Németországot, mert gyűlölik és félnek tőle. Teljesen téves lenne összehasonlításokat tenni az 1914 évi Németországgal. A mai német hadsereg felszerelése és gazdasági segélyforrásai több mint elégségesek a győzelmes háború viteléhez. Ellenségeink ma már nincsenek biztonságban és belátják majd, hogy nagyon tévedtek a mai Németország erőforrásainak megítélésében.

— Ezzel szemben a németek felelősségük tudatában meg akarják ismerni az ellenség erejét és azt nem becsülik le. Londonban és Párisban olyan megoldást keresnek, amely a politikai problémákat véglegesen elintézné. Nagy fantáziáról tanuskodó találgatások látnak napvilágot arról, hogy mit fog

Ujabb behívások Belgiumban

Párisból jelentik: Brüsszelből érkezett jelentések rámutatnak arra, hogy felelős belga körök szerint a külpolitikai helyzetben nem állott be lényeges változás. A brüsszeli hivatalos körök a legéberebb figyelemmel kísérik a helyzet fejlődését. A belga hadsereg óvatossági intézkedései továbbra is fennmaradnak, de lehetséges, hogy a katonák szabadságolása legközelebb ismét megkezdődik. Ezzel szemben a római Messagero azt írja, hogy Belgiumban tovább folynak egyelőre az újabb behívások. Ezekről az intézkedésekről azonban megállapították, hogy nincs nagy jelentőségük. Belgiumban figyelmet keltett az is, hogy a belga rádió az utóbbi napokban már nem tette közzé az időjárási jelentéseket.

ROMBOLÓ HAJÓKKAL VÉDIK A HALASZ-HAJÓKAT.

Londonból jelentik: (Rador.) Az admirális újabb szervezetet létesített, amely a halászhajókat védelmezi az uszóknak ellen. Az úgynevezett „romboló hajók” különleges hálókkal vannak felszerelve, amelyek összeszedik a szabadon uszó aknákat és amikor már több ilyen akna összegyűlt a hálóban, azokat robbantással megsemmisítik.

Franciaországban „borzalmas” német offenzívára számítanak

Párisból jelentik: (Rador.) A Justice című lap azt kívánja, hogy Franciaország hajtsa végre a legnagyobb erőfeszítéseket a repülőgépgyártás terén, mert fel kell készülni akkorra, amikor a németek megindítják nagy offenzívájukat. Ez olyan borzal-

Lengyel személyiség Lengyelország élén

Párisból jelentik: A Havas távirati iroda a Pat-ügynökség következő közleményét közvetíti: A német birodalom azon ismételt kísérletezésével kapcsolatban, hogy egy állítólagos lengyel államot létesítsen és annak élére lengyel személyiséget állítson, illetékes lengyel körökben kijelentik, hogy ezek a kísérletek nem vezettek eredményre, mert a felkért lengyel személyiségek az ajánlatot határozottan visszautasították.

KÉT SEMLEGES HAJÓ PUSZTULÁSA

Stockholmból jelentik: (Dunaposta.) Német buvárhajók tegnap délután elsüllyesztették a 6573 tonnás Pajala nevű svéd gabonagőzöst, amely Buenos-Ayresből utban volt Stockholm felé. Egy másik tengeralattjáró torpedólovással elsüllyesztette az 1870 tonnás Kanadian Resser nevű dán gőzöst, amely narancsot szállított.

Londonból jelentik: A Reuter-iroda cáfol-

Hitler csinálni. Feltételezik, hogy a semleges államok, valamint Róma és a Vatikán segítségével újabb békeajánlat érkezik majd Németország részéről. Máskor pedig azt állítják, hogy Németország totális háborúba és új offenzívába kezd, ami óráról-órára várható. A német államvezetők nem tartják fontosnak, hogy ezekkel a hírekkel foglalkozzanak. A német nemzet a világ parazitáinak félelmét látja ezekben a megnyilvánulásokban, de különben sem kötelessége a német kormányknak, hogy figyelemmel kísérje a londoni és párisi riasztó híreket. Idejében megfogják tudni, hogy a Vezér mire készül. A német nemzet győzelmesen fog kikerülni abból a háborúból, amelyet saját sorsáért folytat.

mas lesz, hogy csak hatalmas légi haderő és minden áldozatra kész nemzet állhat majd ellen.

HÁROM ANGOL GÉP TAMADOTT MEG EGY NÉMET REPÜLŐT.

Londonból jelentik: (Rador.) Az a Heinkel-rendszerű német repülőgép, amelyet az aberdeeni kikötő közelében három angol gép megtámadott, súlyosan megsérült és valószínűleg kényszerleszállást hajtott végre. A hátsó ágyú kezelőjét a golyók megölték vagy megsebesítették. A menekülő repülőgép láthatóan vesztett sebességéből, amikor eltűnt a felhők között.

Hatvanezer tonna ürtartalmat vesztett egy héten az angol kereskedelmi flotta

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda közli, hogy az angol kereskedelmi flotta az elmúlt héten eddig még nem tapasztalt nagyarányú veszteséget szenvedett. Megállapítást nyert, hogy legutóbb 13 kereskedelmi és öt őrhajó pusztult el. A múlt hét folyamán az angol kereskedelmi flotta vesztesége 60.555 tonnára rug. (Rador.)

ÚJTÍPUSÚ NÉMET TENGERALATTJÁRÓK KÉSZÜLNEK

Koppenhágából jelentik: A National Tiden-de berlini tudósítójának jelentése szerint Németországban teljesen új típusú tengeralattjárókat gyártanak. Ezeket a tengeralattjárókat egy Anglia elleni erőteljes támadás esetére akarják felhasználni. A lap úgy tudja, hogy egy ilyen új-típusú tengeralattjáró építéséhez egy hónap szükséges.

ja azt a hírt, hogy a 25 ezer tonnás Duchos of York nevű hajó megsérült volna.

CSAK REPÜLŐHARCOK VOLTAK

Párisból jelentik: A francia hivatalos jelentés a következő: A Blies vidékén a német felderítő csapatok élénk csatározást folytatnak. Tegnap vonalaink mögött egy ellenséges repülőgépet lelőttünk.

Berlinből jelentik: A német hivatalos harctéri közlemény így szól: A Mosel folyó és a pfalzi erdő között német felderítő osztagok összeütközésbe kerültek francia osztagokkal. A németek több foglyot ejtettek. A német légi erő folytatta tevékenységét Anglia és Franciaország fölött. A francia vonalak felett légi harcra került a sor és egy német repülőgép elveszett. Éjszaka egy ellenséges repülőraj holland területen ismét behatolt a német területek fölé.

Katasztrófa történt a világűrben

Berlinből jelentik: A hamburgi és sonnenbergi csillagászati intézet megfigyelői megállapították, hogy a világűrben óriási arányú katasztrófa játszódott le. A Tejútban olyan nagy-

ságú égítést, mint a Nap, felrobbant. Az explózió olyan nagyerejű volt, hogy az égítést darabjait óránként többmillió kilométeres sebességgel röpítette szét.

Róma uccáit is nagy hó borítja

Nagy vihar tombol az Adrián, Jugoszlávia egyes helyein megállottak a vonatok

Rómából jelentik: A szokatlanul hideg időjárás Olaszországban is erősen érezteti hatását. Tegnap óta Róma uccáin több centiméteres magas hó áll és az idej télen ezúttal szokatlanul, másodízben történt meg, hogy Olaszország nagy részét hó takarja el.

Belgrádi jelentés szerint Jugoszláviában is tovább tartanak a hóviharak. A hótorlaszok sok

helyen lehetlenné teszik a vonatok közlekedését. A vasúti forgalom Boszniában teljesen megszűnt. A folyók és a lassúvízű patakok befagytak. Az Adrián 170 méteres sebességű vihar tombol. A hajók közlekedését beszüntették. Zág-rábban is súlyos forgalmi és közlekedési akadályokat idézett elő a hó.

Tizenöt napig tartott a lengyelországi németek áttelepítése

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelentése szerint mintegy 80 ezer lengyelországi németet telepítettek át az orosz határon túlról. Ezek közül 35 ezret a birodalomba vittek és ott gyűjtőtáborokban várják, hogy végleges lakónelyükre, a keleti területekre szállítsák őket. Megemlítésre méltó tény, hogy az átszállítás során mindössze 35-en haltak meg, de ugyanezen idő alatt 66 születés történt. A szovjet hatóságokkal való barátságos együttműködés és segítség módját nyújtott arra, hogy az asszonyokat és gyermekeket különvonatokkal küldték a határra, ahonnan német vonatok szállították őket az ország helsejébe. Az egész áttelepítés 15 napot vett igénybe.

Anglia százezer bála gyapotot vásárol

Washingtonból jelentik: A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint ez év január elsejétől szeptember elsejéig Nagy-Británia százezer bála gyapotot vásárol az amerikai piacon és azt saját gőzözeivel szállítja el. Ezek a vásárlások az Anglia és az Egyesült Államok között megkötött szerződés alapján történnek és ellenértéküket természetben, csere útján egyenlítik ki.

Színház

Csongor és Tünde németül

Már többször megállapították: a háború nemcsak, hogy nem vált kárára a német színházi kultúrának, hanem még fokozta is a közönség érdeklődését a színjátszás és színházi idény kezdete óta, a háború első három hónapjában, tehát szeptembertől november végéig bezárólag, 47 német városban nem kevesebb, mint 86 ősbemutatóra került sor. Valamennyi város élén természetesen ezúttal is Berlin áll, ahol szeptember 1-től december 31-ig 75 premiért, ezek között pedig 16 ősbemutatót tartottak. Volt olyan darab, amely 250 előadást ért meg. Ez a szokatlan siker nagyon jellemző módon Coubier „Aimée” című vígjátékának jutott osztályrészül, amelynek színészei, Csehova Olgával a főszerepben, hónapokon át neveltették meg a nézőket. Nem sokkal marad el a számbeli rekord mögött Rindom „Der Hund des Tobias” című darabja sem. Ez a vígjáték kétszázszor szerepelt a „Komödie” műsorán.

A színházkedvelő városok sorában közvetlenül Berlin után Hamburg következik. A színházi kutura Hamburgban, ahol annakidején Lessing fejezte ki dramaturgiai elveit, olyan mélyen gyökerezik, hogy színházigazgatói a háború ellenére is 12 ősbemutatóra vállalkoztak. A hamburgi Niederdeutsche Bühne nemrég ünnepelte ötvenedik előadása jubileumát. Ezen a színpadon szeptembertől novemberig nyolc, a német nyelvjáráson írt darabot mutattak be. A drezdai állami operaház karácsony és újév között új változatban adta elő Mozart „Cosi fan tutte” című dalművét, Dr. Schünemann professzornak, a berlini porosz állami könyvtár zenei osztálya vezetőjének útmutatásai alapján.

A német színházaknak ez az aktivitása a jelek szerint az 1940-es esztendőben sem csökken. A giesseni Városi Színház például a mostani idény harmadik ősbemutatójaként Vörösmarty Mihály „Csongor és Tünde” című mesejátékát hozza színre. Irodalmi körökben nagy érdeklődéssel várják, hogyan érvényesül a magyar klasszikus remekműve az áhitatos gonddal készült német fordítás köntösében. A bécsi színpadok januártól márciusig összesen 25 ősbemutatót és bemutató előadást vettek tervbe. A törhetetlen német élniakarás kulturális téren is lépésnyomon megnyilvánul. Egy példa a sok közül: a nyugati határhoz oly közel eső Mainzban nemrég nyitották meg a teljesen újjáalakított városi színházat.

JEGYZETT MÁR HADFELSZERELÉSI BONT?

TÉLI ÁLLÁSOKAT KÉSZIT AZ OROSZ HADSEREG

Megisméltődtek a finn városok elleni légi támadások

Párisból jelentik: A Havas-ügynökségnek jelentik Helsinkiből, hogy ma délben légiriadó volt a finn fővárosban. A repülőgépek búgását tisztán lehetett hallani. Tegnap az ország belső részében lévő városok ellen intéztek támadást a szovjet repülők, de az okozott károk még ismeretlenek.

Francia lapok értesülése szerint a Suomisalmától keletre eső orosz területeken az orosz csapatok erődítési műveket építenek. A vonalak elé aknákat helyeztek és árkokat ástak.

Ezer kilométeres fronton akadályozták meg az orosz előnyomulást

Helsinkiből jelentik: A legutolsó hét hét alatt a finnek közel 1000 kilométeres szakaszon megakadályozták az orosz csapatok előnyomulását, sőt sikeres támadásokat is végrehajtottak.

Helsinkiből jelentik: (Dunaposta.) A finn hivatalos hadijelentés szerint a karéliei félszigeten nem történt említésre méltó esemény. A Ladoga-tótól északra a finnek elfoglalták az oroszok néhány védelmi állását. A harcok során megsemmisítettek 5 szovjet harci gépet és több felderítő osztagot. A karéliei félsziget ellen 250 orosz repülőgép légitámadást intézett. A finnek három gépet lelőttek. A sallai szakaszon a harmadik szovjet hadosztály, amelyet a finnek megverték, Vaerrio felé menekül. A finnek gyorsan mozgó csapatai üldözik őket.

MEGSEMMISÜLT EGY FINN ZASZLÓALJ

Moszkvából jelentik: A szovjetparancsnokság harctéri jelentése a következőképpen hangzik: Előrsői tevékenység a front minden szakaszán kisebb egységek között. Petrozavodsk irányában, a kitelai szakaszon, egy orosz előrs.

A szovjet sajtó támadása az északi államok ellen

Kopenhágából jelentik: (Dunaposta.) A szovjet sajtó szemmel láthatólag a Finnországgal rokonszenvező államokat, Svédországot, Norvégiát és Dániát vette célba. A sajtó igen élesen támadja Svédországot és Norvégiát. A moszkvai rádió viszont Dániára vetette rá magát, azt állítja, hogy ott egy idő óta forradalom

csapat megsemmisített egy finn zászlóalj, a mely 26 gépfegyvert hagyott hátra. A karéliei félszigeten csaták folytak le az elővédek között és ezek során az ellenség veszteségeket szenvedett. Az orosz repülők felderítő tevékenységet folytattak és több katonai célpontot bombáztak.

AMERIKA SZANKCIÓVAL ÉLT A SZOVJET ELLEN

Washingtonból jelentik: (Dunaposta.) Az amerikai olajtársaságok mintegy tíz mérnökét hazarendelték Szovjetországból. A mérnökök olajfinomító gyárat létesítettek Szovjetországon és Japánban. Visszahívásuk erkölcsi tiltakozást jelent az ellen, hogy szovjet repülőgépek bombázták a polgári lakosságot.

A SVÉD IPAR A FINNEKÉRT

Stockholmból jelentik: A svéd ipar részéről a finnek megsegítése érdekében indított akció eddig 62 millió svéd koronát eredményezett. Az összeget a finn kormány rendelkezésére bocsátották.

van és naponként véres összeütközések folynak a dán nép és a katonaság között. A rádióállomások élénk fantáziával borzalmas részleteket közölnek a forradalomról és hozzátesszik, hogy a munkanélküliektől megvonják a segínyt, ha nem mennek el önkénteseknek a finn hadseregbe.

Mieisztertanács volt Kolozsvárott

Az erdélyi prefektusok, parlamenti tagok és polgármesterek tanácskozása

Kolozsvárról jelentik: Szombaton reggel 8.45 órakor különvonattal Kolozsvárra érkezett Tatarescu miniszterelnök, akit a következő miniszterek és magasállású személyiségek kísérték: Ionescu Sisesti földművelésügyi, Ghelmegeanu belügyi, Petre Andrei nemzetnevelésügyi, Mihail Ralea munkaügyi, Ilcus tábornok nemzetvédelmi, Al. Radian sajtó- és propaganda, Hortolomei tanár egészségügyi, Giurescu front, Istrate Micescu igazságügyi, Traian Pop leltározási, Silviu Dragomir kisebbségi miniszter, valamint Serban Mihail földművelésügyi alminiszter, Sibiceanu kabinetfőnök, Vlachie miniszterelnök.

Megsemmisítették a francia kommunista mandátumokat

Párisból jelentik: (Dunaposta.) A szenátusban a kommunista mandátumok megsemmisítésére vonatkozó törvényjavaslat vitája során rendkívül éles felszólalások hangzottak el a bolsevista agitáció és főleg a szovjet kormány magatartása ellen. Chauvets helyettes miniszterelnök foglalkozott a kommunista propagandával és hivatkozott arra, hogy mindazokat, akik a külfölddel való összejátszással gyanúsíthatók, el kell távolítani francia állampolgárok sorából. Gyorsan kell cselekedni, mert a háborúban álló Franciaország nem tűrhet meg olyan embereket, akik a nemzet ellen foglalnak állást. A vita végén a szenátus 294 szavazattal egyhangúan elfogadta a kommunista képviselők mandátumainak megszüntetéséről szóló törvényjavaslatot.

nökségi államtitkár, valamint Bengliu és Liteanu tábornok. Az állomáson az előkelő vendégeket Vaida-Voievod királyi tanácsos, Tataru Coriolan Szamos-tartomány, Marta Alexandru, Temestartomány, Pap Danila tábornok, Maros-tartomány, kormányzó, Georgescu tábornok, a Nemzeti Gárdák parancsnoka, Bornemisa Sebastian Kolozsvár polgármestere fogadta. Tatarescu miniszterelnök és a kormány tagjai az állomásra a királyi helytartóságra hajtottak. Itt Tatarescu miniszterelnök elnökletével fontos tanácskozás folyt le, amelyen a kormány tagjain és a királyi helytartókon kívül részt vettek az erdélyi prefektusok, képviselők és szenátorok, valamint az erdélyi városok polgármesterei és a céhek vezetői.

A magyar iparos társada o.nhoz!

MEGHÍVÓ

Örömmel értesítjük Iparos Testvéreinket, hogy a Magyar Iparosok Országos Szervezetének alakuló közgyűlését

1940 január 23-án

délelőtt 11 órakor tartjuk meg Kolozsvárott a Katoikus Kör emeleti helyiségében (Str. Cogălniceanu 7 sz., volt Farkas u.), melyre tisztelettel meghívjuk és kérjük, hogy a Tagozat megfelelő számú kiküldöttel képviseltesse magát.

Nehéz és fáradtságos előkészítő munkánk után elérkeztünk oda, hogy magyar iparosságunkat egy táborba tömörítsük, ahol közös, összetartó erővel kell dolgoznunk gazdasági, kulturális és szociális érdekeink fejlesztése és előrevitele érdekében.

Magyar Iparosok! Jöjjetek minél számosabban erre az alakuló nagygyűlésre, ahol saját sorsotok intézését veszitek kezetekbe.

1940 január 16.

Magyar testvéri köszöntéssel:

TELEKI ADAM

Dr. VERESS ENDRE

az ipari alosztály vezetője

titkár

Nem igazolódott be a waldhami robbanás szándékossága

Londonból jelentik: (Dunaposta.) Tegnap három újabb robbanás történt Angliában. Hivatalosan megállapítják, hogy a londoni löpörgyár felrobbanása ügyében megindított vizsgálat egyáltalában nem igazolta be azt a feltevést, hogy szabotázs történt volna. Ilyenformán lehetséges, hogy a másik két robbanás sem szándékos rongálásból történt.

Amerika nem tűri az angol postaelőnézést

Washingtonból jelentik: (Rador.) A Stefani-iroda közleménye szerint Hull külügyminiszter a sajtóértekezleten kijelentette, hogy ha az angolok továbbra is ellenőrzést gyakorolnak az amerikai postaküldeményekkel szemben, fel fogják függeszteni a Clipper-repülőgépek közlekedését Bermudan keresztül. Hull a továbbiakban még azt is kijelentette, hogy az Egyesült Államok kormánya nincsen megelégedve az angol kormány válaszával és újabb tiltakozó jegyzéket szerkesztenek, amelyet rövidesen eljuttatnak Londonba.

Chile motorokat visz ki Németországból

Berlinből jelentik: (Rador.) A chilei kormány még a háború kitörése előtt a Siemens-Schuckert műveknél villany-autómotorokat rendelt. Ezek az autómotorok most elkészültek és a chilei kormány érintkezésbe lépett az angol kormánnyal annak érdekében, hogy ezeknek elszállítására nehézségekben ne ütköznek.

Erdélyi minorita szerzetes érdekes utilevelei Braziliából

Látogatás egy kígyófarmon, szeminárium 800 holdas birtok közepén.
Karácsony nyári melegben

VI.

Egy éjjel hálókocsiban elmentünk San Paolo-ba. Ott megnéztem a Butantan intézet kígyó-farmját. Mindenütt jól elő volt készítve az utam és mindenütt különös figyelemmel mutattak meg mindent. Amit itt láttam, arról érdemes volna rádióelőadást tartani. Vezetőm, egy csörgőkígyót mutatott be többek között. Nyakon fogta, kinyitotta a száját, kifecskendezte a mérget, — elég volna 1000 ember azonnali megölésére, — azután kihúzta a mérregfogát és nekem adta a csörgő farkát. Őcsém ezek után borzasztó nagy mosakodást rendeztetett velem. San Paoloban magyarokkal találkoztam és a magyar vendéglőben kolozsvári káposztát ebédeltem. Végül cukornád levélrel öblögettem a torkomat, amit egy malomban előtűnk frissen sajtoltak ki. Jobb a mustnál, Garapa a neve. Négy napig és egy éjszaka egyfolytában tartó vasutazás következett ezután Parana és Santa Caterina őserdőiben. Bámultam ennek a vörös földnek a termékenységét és az olcsóságát.

BOLDOG ORSZÁG — BOLDOG EMBEREK

Meghívtak egy ültetvényre megnézni a virágzó ananász-bokrokat. Ugyanott cukornád és banán is terem áthatolhatatlan sűrűségben. A banántörzsek 4 méterrekesek, egy-egy fürt olyan nehéz, hogy nem tudtam elvinni. Voltam egy beteg mulatt aszszonyonál és eltemettem egy portugál úrinőt. Itt az a szokás, hogy a papot autóval elviszik a halottas házhoz. A koporsó körül egész rózsárdó volt. Miután elvégeztem a szertartást, ismét beültettek az autóbába és hazavittek. A rokonság pedig felpakolta a halottat egy gáz-autóra, mindannyian autóbába ültek és kivágtattak a temetőbe, ahol az aszszonyt szertartás nélkül elföldelték. Itt a papnak drágább az ideje, semhogy félnapos temetésekkel fecselegje azt el.

A háboru szele idáig is eljutott. Kezd drágulni minden, főképen az iparcikkek. A munkások szervezkednek és kivívták a heti 2500 leinek megfelelő munkabért. Pedig az ebédjük nem kerül többé otthoni pénz szerint naponta 10—12 leinél. A marhahús megdrágult 1 lejfel. Most 14 lei kilója A villamos bárhova 3 leibe kerül.

Szent Antal és Kis Teréz tisztelete igen elterjedt. Hihetetlen mennyiségben vesznek, osztoznak szentképeket, érmeket, rózsafüzért, imakönyvet. Az uccán meglehetősen nagy gyermekek megállítanak, kezét csókolnak és kérnek valami emléket. Ha mindennap egy zsákkal vinnék, az is kevés volna.

GAZDAG ISKOLÁK

Benn voltam a zárdában, ahová Wild Lilike jár és elismerem, hogy igen szép rend van az iskolában, minden ragyogó tiszta és kedves. Az uccáról nagy vaskapun lehet bemenni, mellyel szemben van a lourdesi barlang. A barlang ki van rakva ametiszt kristályokkal, kagylókkal, s az előtte levő medencében trópusi vizinövények között aranyhalak úszkálnak, körülötte tarka madarak, kollibrik röpködnek. Az egész udvar csupa virág, a falakra felkúszik a glicinia és egész hosszú lugast árnyékol be.

Az áru kivétel fölöttül s különösen sok fagyasztott húst, bőrt, cukrot, rizst, kávé, mandiocca lisztet és dohányt raknak be éjjel-nappal a hajókba. Őcsém már negyedik hete úton van, az ország belsejében, én pedig házigazdámval, Neis kanonokkal állandóan kirándulok. A kanonoki lakás és a templom, a püspöki fiúarvház kertjében van. Kétszázötven derek fiú lakik itt az iskolatestvérek vezetése alatt. Van elemijük, gimnáziumuk, nagy modern nyomdájuk, van mozaik-gyárjuk, lakatos, asztalos, bádogos-műhelyük, zenekaruk és hatalmas trópusi kertészetük. Maguk sütik a kenyeret, mosógépekkel mosnak (itt minden nap van mosás), javítják a ruhákat. Az épülettömb 2 emelet magas. Az idő állandóan szép, 22—26 fok a meleg, s

még nincs kánikula. Már eszünk zöld kukoricát, földi epret, őszibarackot, zöldbabot és friss füget, szőlőt, diót és fejessalátát, kalarabét és olyan piros almát, amelyből 3 darab egy kiló. Disznóvágás is volt, friss kolbász és sonka, meg görögdinnye.

Az interiorba meghívást kaptam a szemináriumba (S. Leopoldo), ahol 500 növendék tanul. Nyolcszáz holdas birtok közepén egész kis városban laknak. Van itt minden, amit a trópikusok alatt föl lehet lelteni. Van mindenféle iskolájuk, laboratóriumuk, botanikus és gazdasági kertjük, kígyófarmjuk, tehenészetük és disznóhizlalójuk, saját vágóhidjuk, malmuk, s a cukornádtól a banánig mindenféle gyümölcsük, van saját rádióállomásuk (itt a rádió nem monopólium) és olyan szertárjuk és muzeumaik, amelyek vagyont érnek. Itt egy félnapot töltöttem s autóval jártam be a pálmásokat. Nem messze a ferencrendi apácáknak is van intézetük 540 holdas palma és rózsaliget közepén. Épületük a legmodernebb, tantermeik látványosságok. Ők is mindennel fel vannak szerelve s megérttettem, hogy a bennlakó 300 nagyleány miért nem

Tündéri szépségű Brazília

Kiránduláson vagyok az Interiorban, ahová maga a püspök hívott meg. Itt él az 87 éves édesanyja és 18 testvére. Az ő vendégük vagyok. Néhány nap múlva azonban visszamegyek Porto Alegrebe. Porto Alegretől idáig az ut olyan, mint a Bihar, vagy a Comandó; fenyő helyett azonban palma, banán, narancs, kenyérfű és még vagy 240féle fa van. Nem tudok betelni a szépségükkel. Egy 40 m. mély folyón keresztül jöttem kompon. A parton éppen halásztak. Négy horoggal 1 óra alatt 140 drb. halat fogtak. Mindegyik megvolt 2—3 kilós. Itt találkoztam Hegedűs dr. orvossal, aki Kézdivásárhelyen született, apja ott törvényszéki bíró volt. Hegedűs aztán rögtön bevezetett egy háromszobás, erkélyes lakásba, fürdővel, vízvezetékkel, villannyal s rendezett hétországra szóló vacsorát, vagy háromszáz színes madár ült a nagy fákon és énekeltek, éjjel a fülemilék, nappal a kánarók s jöttek a színes pillangók, alig győztem őket étterrel locsolni. Két édes kis majmot is hoztak. Az anyját s hátán a fiát. Tejfőllős kenyérral és nyers tojással vendégeltem meg őket s csakhamar jóbarátok lettünk. Még a cukornád malomba is elmentünk, ahol olyan édes-ragacsos lett a kezem, hogy a macaco-k (majom) jobban megnyalták, mintha a püspök járt volna itt bérálni.

Örülnek, ha mindnyájan látnák, amit én látok: a narancs fenyő-karácsonyfákat s eljöttek volna az őfőli misére, amikor az áldozók miatt csak félketőtör lettem készen. Nyitott ablaknál egy lepedővel takarózzunk, a korzón az aszfaltban meglátszik a cipősarok nyoma december 30-án. Ugyanakkor halljuk a rádióban, hogy befaevott a Duna s eszük a jégbehűtött görögdinnyét, hogy valamit mi is kapjunk a télből. Őcsém külön beállított egy fagyasztógépet, hogy mindig legyen behűtött chá (tea), ringló, mamao, gyümölcsalata, ananász és

kivánczik máshová. Mosókonyhájukban mindössze két apáca áll a gépek mellett s az éléskamrájukban rengeteg a gyümölcs-konzerv, minden nap befőznek, mert minden nap érik valami.

KROKODIL A STRANDON

Nagyon tetszett a lepkegyűjteményük, amelyért 6 contot (60.000 lei) adtak. Van egy Boa-Constrictor bőrük is, amelyről elhiszem, hogy gazdája egy egész ökröt le tudott nyelni. Féléve jártam a termek padlóján s méginkább a kápolnájukban (egész templom), melynek padozata ébenfa, babérfű, ipe és cédrus parketta s olyan sima, mint egy bálterem. Mindenütt festett üvegablakok, tavakra és parkokra nyíló terraszok, melyekről a virágfüzerek úgy lógnak le, mint azt csak fantasztikus képekben szokták megfesteni.

Az egyre melegedő idő mindig több embert vonz a strandra. A nagy áruházak kirakataiban a karácsonyfadíszek mellett csupa trikó s egyéb fürdőkészlet. A strand elmaradhatatlan vendége: a jacaré (krokodil) is megjelent a gyermekek nagy rémületére. Szegények veszes kiáltozással futkostak a parton, a krokodil pedig utánuk. Telefonhívásra azonban egy-kettőre megjelentek a felfegyverzett rendőrök s jacaré komának golyót röptettek a kíváncsi szemébe, mire megszünt incselkedni a kislányokkal.

Szent Erzsébet napján a kongreganista lányok menyasszonyi ruhában, fehér fátyollal, nyakukban széles kék szalagon az éremmel jöttek áldozni. Voltak vagy kétszázan. A misét én mondtam. Azután a katolikus sajtóra gyűjtöttek. A püspök ur minden egyesületre kivetett á 1 contot (10.000 lei). Összesen 100 egyesület van Porto Alegreben. A lányok az első nap 3 contot adtak be.

kajszin, meg guaraná. Itt úgy áll rakáson a gyümölcs, mint otthon a káposzta a piacon. Már 14féle banánnal ismerkedtem meg s ki tudom venni a kosárból a legjobbat. Aki nem járt Braziliában, az nem tudja, hogy miképpen nézhetett ki a paradicsom. Egy körte vagy citromfa 5 éves korában akkora, mint nálunk egy 30 éves akác, s olyan virágoskertekben járhat az ember, hogy szédül a színek és illatok pompájában. Néha egész házakat befut a piros és lila virág, s úgy csúng alá, hogy a méhek és lepkék meg a kolibrik kilószámra vehetik a mézet. A méz ára a városban 12 lei, vidéken 6—8 lei kilója.

EGY KILO HUS 7 LEI

Őcsém most volt meglátogatni 29 kereszténygyermeket Santa Rosában (1000 km. távolság). Tiszteletére ökröt sütöttek nyáron s csak a legjobb falatokat ették meg, a többi otthagyták a kesselyűknek. Itt vidéken a hús kilója 7 lei. Ennyit fizetnek a fagyasztó üzemek csont nélkül. Csak a bárány drága: kilója 10 lei.

Brazília olyan nagy, mint Európa Lissabontól Moszkváig. Amerre jártam, mindenütt gyűjtöttem s már két ládára való múzeum anyagom van. Közte az auracaria fából egy deszkadarab, melynek fajsúlya 1.2 és elmerül a vízben. Most vasfát ígértek, mely keményebb a vasnál. Egy helyen láttam 40 különböző muskátli fajtát. De a legesélyesebb volt, mikor a lovakat a dracéna kerítéshez kötötték s narancsvirágot szedtek teának. Az érett narancsokban pedig a disznók túrkáltak. Az áruház kertjében 100 fajta dália virágzik, némelyik 22 cm. átmérőjű. Hihetetlen színpompa. Ablakom előtt 70 rózsafajta illatozik. Nem győzöm kergetni a legyeket és a bogarakat, amelyek e levél írása közben ide látogatnak. Azért bocsánatot kérek, hogy abba hagyom és flittelek.

A királyi helytartóság öt éves munkaterve

Ciupe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezértitkár tegnap az újságírók előtt nyilatkozott a helytartóság öt éves munkatervének eddig elvégzett részeiről. Az öt éves tervben szereplő építkezésekre 571.850.701 leit vettek fel. Ebből 1919-ben április 1-től december 31-ig 114.370.140 leit használtak fel. Ezt az összeget a rendes költségvetési összegben felül épületek

és utak építésére használták föl. Az 1939—1940 költségvetési esztendő 266.880.000 leinyi költségvetéséből december 31-ig 177.661.828 leit használtak föl. A költségvetésből templomok és iskolák építésére 42.780.536, utépítésekre 16.285.327, különböző munkagépek bevásárlására 2.750.000, szubvenciókra és segélyekre 19.754.788 leit használtak föl.

Emil Jannings

KOCH ROBERT, a tuberkulózis bacillusa világhírű felfedezőjének szerepét alakítja utólrhetetlen művészetel, az

Ember, aki legyőzte a halált

című szenzációs TOBIS-filmben,

Óriási sikerrel fut a S C A L A -ban

Kedvezményes jegyek érvénytelenek! — Egész nap jegyelővétel.

Délután 11 órakor matiné: ROBERT KOCH

A „pihenő erődrendszerek” sohasem nyugvó katonai tevékenysége

A nyugati arcvonalon, mint tudjuk, eddig semmiféle döntő harci cselekmény nem történt. A Maginot és Westwall földalatti birodalmaiban „csend honol.” Ez a csend azonban korántsem az a tétlenség, amire a laikusok egy része talán gondol. A német és francia lapok több ízben szemléltető alakban is ismertették, minő korszerű kényelemben töltik napjaikat az erődök kényelmes kaszinóiban, olvasótermeiben, mozgóképszínházaiban stb. az erődrendszerek seregeinek szolgálatmentes vitézei.

Ez azonban csak a fő- és tartalékállások pihenő seregrészeire vonatkozik! A nagy harci apparátusok tekintélyes részei, mint látni fogjuk, Nyugaton állandó, sohasem szünő, komoly, sokszor véres munkát folytatnak. Könnyebb megértés végett tartunk rövid „seregszemlét” az erődrendszerek fölött s pillantsunk be azok előtereibe, főállásaiba s légi terükbe.

Minden hadvezetőségnek bármely percben pontosan kell tudnia, milyen erős ellenséggel áll szemben, minő annak erőcsoporthozása, hol vannak gyébben megszállott állásrészei stb. Ezért kell a légi erőknek a felderítést végezniük.

A vadászpilóták feladata a saját állások fölött ügynevezett „légi zárát” rendszerezíteni, hogy az ellenség gépeinek a betekintést a saját légi térbe megnehezítsék. A légi erők tehát úgyszólván állandó működésben vannak.

Ugyanez a helyzet azonban a főállásokat védő előállások-ban befészkelte gyalogsági biztosító csapatoknál is! Ezek az ellenséggel közvetlen összeköttetésben vannak. A legnagyobb éberséggel figyelik éjjel és nappal az ellenséges előállásokat és azok előterepét, nehogy váratlan támadás a főállások pihenését megzavarhassa. Itt „állandó mozgás”, járőr-csatározás folyik. Veszteségek is vannak! Az előállásokból kis csapatok lopakodnak előre az ellenség felé, hogy felderítsék, mit csinál az ellenfél?

Az ügynevezett „Senki földjé”-nek minden bokra, fája mögül a halál leselkedik ezekre a merészen előrehatoló kis csapatokra. Az előállások előterében majdnem mindig harcolnak! A tűzérzés kölcsönösen zavarja azokat az állásépítő és javító munkálatokat is, melyeket építőzászlóaljok végeznek az előtérben, hogy a szétrombolt fedezékeket ismét helyreállítsák. Ezek nehéz munkájukat sokszor ellenséges tűzben végzik. A biztosító seregrészeket természetesen időközönként felváltják. Új csapatok vonulnak az előtérbe. Ezeket a felváltásokat az ellenség tűzéval, esetleg kisebb csapatok segítségével szintén zavarja. Sokszor az ellenséges előállásokat kisebb egységekkel szabályszerűen meg kell támadni, hogy megtudjuk milyen erősek azok!

Látjuk tehát, hogy sok kilométernyire a főállások előtt komoly harci cselekmények zajlanak, forognak. Ilyenekről a vezérkarok jelentései sokszor nem is emlékeznek meg, mert ezek bár rendszeres, nem döntő fontosságú akciók, de mindamellett a komoly, véres valóság birodalmához tartoznak.

Ha most még figyelembe vesszük úgy a Maginot-, mint a Siegfried-vonal hosszúságát is, akkor könnyen elképzelhetjük, hogy az ekként az állások előtérben harcoló, esetleg francia és német seregrészek létszáma abszolút értelemben nem is annyira jelentéktelen, mint ahogy azt esetleg képzelőnk!

A főállásokban és tartalékállásokban azonban szintén állandó, komoly munka folyik. Gyakorlatok, elméleti és gyakorlati továbbképzés, amit úgy is nevezhetnénk, hogy „a harcokésztség ébrentartása és fokozása.” Ezért kell sokszor a hátsó állások csapatait is kisebb harci cselekményekre felhasználni. A harcokésztséget ezeknél is a legmagasabb fokra kell emelni, egyrészt, hogy ha elkövetkezik a döntő óra, kemény, harcedzett csapatok küzdhessenek, másrészt, hogy kisebb harci cselekményekkel az ellenség vállalkozó kedvét fékentartsák.

A felsorolt példák csupán elenyésző szemelvényei azoknak a katonai cselekményeknek, amelyek mindkét erődrendszer megszálló seregrészeit állandóan foglalkoztatják.

Láthatjuk azonban, hogy úgy a Maginot, mint a Westwall területén a harci apparátusok állandó munkával elől és a levegőben véres harciselekmények, hátrább fekvő vonalakban a legkomolyabb továbbképzés alakjában készülnek a nagy összecsapásra, a döntő küzdelemre.

A jól kiérdemelt pihenés, szórakozás csak a hátsó állások csapatainak jut osztályrészül, jól végzett komoly munka után. A korszerű vezetés azonban gondoskodik arról, hogy ehhez a pihenéshez mindenki hozzájuthasson.

KÖHÖGÉS ELLEN

FAMEL

SZÖRPÖT MEGBIZHATÓ KÉSZÍTMÉNY

A fákkal és parkokkal tarkított modern Temesvár

Ciurceu városi főmérnök nagyszabású városrendezési terve

Jelentette már a Déli Hirlap, hogy Ciurcea Vasile városi főmérnök öt esztendő városrendezési tervet készített. Alkalmunk volt erről a programról a főmérnökkel beszélni, aki a következőket mondotta:

— Az öt éves munkatervet már az 1938 év végén alkottuk meg. Az 1939—1940 költségvetési esztendő első kilenc hónapjára tervbevetett munkálatokat majdnem mind el is végeztük. Azóta azonban bizonyos nehézségek merültek fel. A munkálatok most már lassabban haladnak előre és pedig részben azért, mert a munkásaink száma megapadt, másrészt azért, mert az építési anyagok igen megrágultak. A terv megcsinálásánál az 1938 évi árakat vettük ugyanis figyelembe és így állítottuk be a költségeket is. Ezért aztán megtörténhetik, hogy

az öt éves munkatervet csak hét, esetleg csak tíz év alatt tudjuk megvalósítani.

Ciurceu Vasile főmérnök azután visszaplántást vetett a városok általános fejlődésére. Az 1500 és 1800 évek között a városépítési rendszer az volt, hogy a városok jól megerősített várak legyenek. Az utána következő időben, amikor a várak már elvesztették jelentőségüket, a városépítésben nem volt jóformán semmi rendszer. Így történt, hogy a városok terjedelmileg igen megnöttek, ami megnehezítette az utak, vízvezetékek, csatornák és egyéb közművek létesítését. Az újabb időben azonban mindenütt igyekeztek a városokat bizonyos tervek szerint rendezni. Temesvár városa ama szerencsések közé tartozott, amelyekben a vezetők már ötvenhatvan évvel ezelőtt felismerték a városrendezés szükségességét.

Az első nagyszabású városrendezési terv Temesvárott 1911-ben készült.

Ennek a városrendezési tervnek alapjait némi módosítással — amelyeket az azóta előrehaladott várostudomány tesz szükségessé — a mostani városvezetés is magáévá tette.

A mai városrendezési tervek elve az, olyan helyekre építeni a közhivatalokat, a gyárakat, műhelyeket és kereskedelmi házakat, hogy a lakosság lehetőleg rövid idő alatt tegye meg az utat lakásától kenyérkereseti helyéig. Ezenkívül egy csoportba kell építeni az iskolákat is. A jelenlegi városrendezési terv az építkezés

tekintetében ezen elvek alapján a várost öt zónára osztja.

Ezekbe a zónákba fokozatosan építik majd azokat az intézményeket, épületeket és lakóházakat, amelyeket egy-egy zóna részére a terv előír. Ilyenképpen a város külső képe az idők folyamán majd változásra megy keresztül. A gyáraknak és iskoláknak a nekik megfelelő zónába való áttelepítése ugyancsak fokozatosan történik.

A városi főmérnökség városrendezési osztálya lázas munkát fejt ki. Készíti az ingatlanok statisztikáját és osztályozását, kertés, udvaros és nagytermes iskolákat tervez, kidolgozza a különböző gyárüzemek végleges elhelyezése vonatkozó terveket, csinálja az új utak és meglévő utak szabályozási terveit.

Az öt éves városrendezési terv rámutat Telbisz Károly dr. egykori polgármester helyes elvére, amikor arra igyekezett, hogy

Temesvárt elsősorban fontos kereskedelmi és ipari központtá és ezáltal gazdaggá tegye,

mert a gazdagság birtokában aztán könnyen válósíthatók meg a kulturális tervek. A műegyetem elnyerése érdekében Temesvár már évtizedek előtt fáradozott és ez a terv, amely ugyancsak a gyárpari és kereskedelem érdekét szolgálta, a román impérium alatt megvalósult. A most meginduló nagy építkezésben szükség van iskolázott pallérokra is és azért törekedni kell ilyen iskolák felállítására. A jövő városrendezése megkívánja Temesvár számára egy megfelelő folyami kikötő és több nagy gabonaraktár megépítését. Megvalósulnak azután sorban a kulturális intézmények is.

Meglesz az új Kulturpalota, a muzeum, a rádióstúdió és több más intézmény.

Szükség van a kaszárnyáknak a város területéről való kihelyezésére, hogy a város belső részeinek rendezése végrehajtható legyen. A terv az, hogy Temesvárt fákkal és parkokkal tarkított modern várossá tegyék. A nagyszabású fásítás már a múlt esztendőben megkezdődött. A polgárság érdeke, hogy ezek a fácskák növekedjenek és azért azokat mindenkinek védelmébe és gondozásába kell fogadnia.

„A Nemzeti Ujjászületés határozottan halad célja felé”

Bucurestiből hivatalosan jelentik: Az új kormányzati rendszer áldásos eredményei a román közélet minden terén mutatkoznak. Az ország valamennyi fia megértette az idők parancsát és egyemberként sorakozott fel II. Carol király hívó szavára. Társadalmi állásra, foglalkozásra, valamint népi származásra való tekintet nélkül az ország polgárai lelkesedés-

sel és meggyőződéssel belleilleszkedtek a nemzeti ujjászületés mozgalmába, amelyet Őfelsége a király kezdeményezésére indítottak el. A Nemzeti Ujjászületés Arcvonala egyformán kiterjeszti védő karjait minden társadalmi rétegre és a közélet minden megnyilatkozására. Itt említenő meg az a rendeltetvény, amelyet Gheorgheanu belügyminiszter az uralkodó elé terjesztett aláírás végett s amely szerint a fővárosi egyetem újabb ingatlanokkal gyarapodik. Ebben az épületben rendezik be a főiskolások orvosi segélyező szolgálatát, ugyanakkor itt biztosítanak ingyenes ellátást és lakást 40—50 szorgalmas, jó magaviseletű, szegény diáknak. Ez és a többi üdvös intézkedés bizonyítja, hogy a Nemzeti Ujjászületés Arcvonala határozottan halad kitűzött országépítő célja felé.

Légvédelmi előadások naptára

Január 22, hétfő délelőtt tizenegy órakor román előadás az Apollóban gyárvárosi nők részére.

Január 23, kedd délelőtt tizenegy órakor román előadás az Apollóban gyárvárosi férfiak részére.

„Hófehérke és a 7 törpe” január 24-től???

Sorsdöntő üzenetek . . .

Csomó levél gyűlt össze az íróasztal-fiókomban, hetek óta lustálkodnak már ezek a papírlapok egymáson, sokszor úgy érzem, hogy egyik-másik figyelmeztetőn, sőt fenyegetően néz rám: meddig hagyysz még megválaszolatlanul? Sajnos, minden levélre és minden kérdésre nem feleltek külön-külön, mert ez rengeteg munkát jelent és a levélírók mind megegyeznek abban, hogy elfelejtenek válaszbeléjeget tenni a borítékba. Így tehát ezekről a hasábkokról üzenek, mindenki válassza ki a neki szólót.

„**Hogyan védekezünk a hideg ellen?**“ Nagyon könnyen és egyszerűen. Amikor nádkunk esik a hó és a higanymélyen a fagypontra száll, el kell utazni olyan vidékre, ahol mostanában meleg van. Ajánlom Kaliforniát, ahol kellemes az élet, Brazília és Argentína is jó, de a ha a száraz, forró levegőt szereti, keresse fel Egyiptomot. Azt hiszem, a Hawai-szigetek is megfelelők, de Suomisalmi és Petsamot nem javaslom. Szóba jöhet még a jólfűtött, barátságos meleg szoba, de ilyen helyről nem hallottam. Ugyátszik, a fák meghazudtolják a közmondást és az égig nőnek, ezért nincsen a földön tüzelőfa és ezért ismeretlen napjainkban a barátságos, meleg szoba.

„**Finn-orosz háború.**“ Ön azt kérdezi levelében, magyarazzuk meg érthetően, tulajdonképpen miért tört ki a finn-orosz háború? Szabadon magyarázatul egy ezerszer hallott viccet idéznem. Az apa megkérdezi a kisfiútól: — Pistikém, miért verted meg Béluskát? — Mert a Béluska visszaütött. — Valahogy így vagyunk a finn-orosz háborúval is. Tetszésére bizom, találja ki, hogy kire vonatkozatható jelen esetben Pistike és Béluska.

„**Régi előfizető.**“ Azt írja, hogy szorgalmasan olvassa a harctéri jelentéseket, de képtelen eligazodni azokon. Hogyan lehetséges az, hogy az angol jelentésekben az angol repülőket mindig lelövik a német repülőket, anélkül, hogy veszteségük lenne, viszont a német jelentésekben a németek lövik le az angol repülőgépeket, anélkül, hogy saját gépükből egyetlen is elpusztulna. Hogy felvilágosítást adhassak, megkérdeztem katonai szakértőnket, akinek magyarázatát bátorítom itt közölni: A németek azt hirdetik, hogy az övék a világ legelső hadserege, a franciák szintén, az angolok hasonlóképpen. Világ második hadserege nincsen. Ebből természetesen következik, hogy a német repülőflotta szintén az első, ugyancsak a francia és angol is, miután második repülőflotta nem létezik. Az önmagától értetődik, hogy a világ legelső légiflottája csak győzhet. Így tehát a német flotta egy légi harcban győz, miután jobb, mint ellenfele és az önmagától értetődik, hogy egy légi harcban az angol repülőflotta győz, miután jobb ellenfelénél. Másként alakulna a helyzet, ha lenne második flotta is. Tájékoztatóm még azt is közöljük, hogy a világtörténelem nem ismer legyőzött hadsereget, mert minden hadsereg győz, csak legfeljebb valahol valamilyen taktikai hiba történt, ami azonban a győzelmet nem teheti kétségessé. (Lásd az elmúlt világháború tábornokainak emlékiratait.)

„**Irodalom 112.**“ Beküldött szindarabját elolvastam, tehetséges, értékes munkának találok, csupán azt kifogásolom, hogy a hős, a hősnő, az intrikus, az intrikusnő, ezenkívül az após és anyós meghalnak. Ugyátszik megrontotta írói fantáziáját az idők szelleme. Miért ilyen vérszomjas? Tanácsolom, tegye le a tollat, lépjen be önkéntesnek valamelyik hadviselő fél hadseregébe, ott kedvére gyilkolhat. A kedves szót egy s-vel írják, tekintet nélkül az illető személy kedvességére. Magyar helyesírást bármelyik könyvkereskedésben kaphat.

„**Alnaháború.**“ A tengeri hajókat nem azért építik, hogy utasokat vagy árut szállítsanak velük, hanem hogy a víz fenekére küldjék őket. Mennél többet halnak meg a robbanásnál, annál tökéletesebb az akna.

„**Hogyan lehetek filmszínész?**“ Ennél mi sem egyszerűbb. Amióta Stephenson a mozdonyt és Fulton a gőzhajót feltalálta, már nem probléma egy eldugott kis faluból eljutni a nagy filmközpontokba. Utazzék sürgősen Hollywoodba és jelentkezzen valamelyik stúdióban. Ha szép, fiatal, tehetséges, tökéletesen beszél angolul és van türelme várakozni öt-hat évig, szer-

zödtetik. Lehet, hogy harminc-negyven évig is kell várakoznia, ez azonban ne riassa vissza, mert erős akarattal minden elérhető.

„**Aggódó háziasszony.**“ Azon panaszkodik, hogy az elképzelhetetlenül magas kávéárak mellett nem tud este römvendégeinek feketekávéját adni, viszont a ház jóhíre nem engedi, hogy pótkávéval szolgáljon fel. Mit tanácsoljak: 1. Összes römvendégeivel kössön úriember-egyezményt, hogy a rómihez nem adnak többé feketét. 2. A vendégek úgysem azért jönnek, hogy feketét igyanak, hanem, hogy pénzt nyerjenek és pletykát halljanak. Ezekhez nem föltétlenül szükséges a fekete. 3. Adhat pótkávé is és ha a ház szilárdan van építve, nem dől össze. Készüljön el, hogy maga is pótkávéval cserébe és ott sem dől össze a ház. 4. Esetleg szolgáljon fel üres kávéscsészéket és mellékeljen mindegyikhez rövid közgazdasági ismertetést, hogy milyen nagy utat kell megtennie a kávénak Santosból Constantáig, milyen mértékben emelkedett a fuvar és árubiztosítási díj és lánckereskedelmi illeték. A megértő vendégek megértik, jó viccnek veszik és feketekávé helyett ők is közgazdaságot ad-

Amit a szorgalom gyűjtött, azt a kapzsiság elpazarolta Egykori bánági birtok története

Több mint százötven esztendeje annak, hogy Szamosujvárról egy örmény család telepedett meg a Bánágban, a Lázár-nemzetség. A Lázárok Torontálmezejében ültették fel a sátrukat, ahol kereskedni kezdtek. Vettek-adtak marhát, lovat, földet és egyebet. Igen ügyes kereskedők voltak és hamar tollasodtak. Egyik hold földet a másik után szerezték. A vagyon apáról fiúra szállott és most száz esztendő előtt már huszonhatezer hold föld volt a Lázár-család birtokában. Akkor azonban már régen fölhagytak a kereskedéssel és közpályára mentek. A legtöbb katonák voltak. Katona volt Lázár Zsigmond is, aki a tábornokságig vitte. Amikor nyugalomba vonult, Écskán telepedett meg, birtokának központján. Jó gazda volt és a birtokán lévő négy falút két új alapítással gyarapította. A két új falút saját magáról nevezte el és pedig az egyiket Lázárföldnek, a másikat Zsigmondházának.

Lázár tábornok 1870-ben meghalt. Minden vagyonát kiskoru leányára, Lázár Mariannára hagyta, de a haszonélvezet a feleségé maradt. A végrendelet ezenkívül azt is tartalmazta, hogy Lázár Marianna után, ha férjhez megy, a vagyont csakis leszármazottai örökölhetik.

Lázár Marianna tizennyolc esztendősen lett, amikor 1886-ban Bécsben, ahol anyjával tartózkodott, megismerkedett Harnoncourt Félix gróffal. Harnoncourt ősei mint francia emigránsok kerültek Ausztriába, ahol katonáskodtak és grófi rangot kaptak, de egyébként szegények voltak. Harnoncourt Félix gyönyörű szál férfi volt, akinek azonban a kardján és a szépségén kívül nem volt egyebe. Lázár Marianna beleszeretett a grófba és bár anyja ellenezte, mégis feleségül ment hozzá. Harnoncourt befolyására a fiatal asszony megállapodott anyjával, hogy ötszáz ezer forint lefizetése ellenében lemond a vagyon haszonélvezetéről és átadja az egész vagyont. A tábornok özvegye megkapta az ötszáz ezer forintot és hamarosan férjhez ment Thurn-Taxis Egon herceghez.

Harnoncourt Félix gróf a nagyszerű házasság után megvált a katonaságtól. Nászútra mentek és felesége a nászút alatt egy millió forintot ajándékozott neki. Olyan emberek, akik jól ismerték a házaspárt, azt beszéltek, hogy ez a nagy ajándék nem annyira a fiatalasszony gyengéd érzelmeinek kifejezője volt, mint inkább Harnoncourt gróf terrorjának köszönhető eredetű. Tény az, hogy a gróf nem a leggyengédebben bánt a feleségével. Hatósági iratok beszélnek róla, hogy egy alkalommal az országúton kidobta a feleségét a robogó hintóból, mert az vonakodott neki egy váltót aláírni.

A házasságból három gyermek született: Mária, Alice és Félix. Noha Lázár Zsigmond tábornok akaratára értelmében a birtokot kizárólag és egyedül csak Marianna három gyermeke örökölhette volna, a fiatalasszony, amikor 1892-ben meghalt, mégis úgy végrendelezett, hogy a birtok fele a férjéé, a másik fele három gyermekéé legyen. Ez a végrende-

Magyar

ifiusági bál

január 23-án

Kulturpalotában.

nak. 5. Rövid orvosi leírást is mellékelhet az üres csészéhez, hogy a kávéban levő koffein ártalmas a szívnek.

„**Mikor lesz vége a háborúnak?**“ Levelét továbbítottam Chamberlain, Hitler, Daladier és Sztalin urakhoz. Amint válaszuk megérkezik, nyomban közöljük.

Több költőnek: Kikelet, Madárdal, Tavasz virágok, Csókolódzó galambok, Szerelem, Szivem bálványa, Egyedül, Kettesben, Világbéke, Pax, Szép az élet című verseket nem közölhetjük, mert most nem időszerűek.

K. S.

let, amelyet nyilvánvalóan Harnoncourt Félix gróf sugallt, felháborította a közvéleményt és közbelépésre bírta Torontálmezejé árvaszékét is. Az árvaszék megtámadta a végrendeletet és a bíróság azt meg is semmisítette, egyben kimondta, hogy az egyedüli örökösök a gyermekek.

Harnoncourt gróf így elvesztette a jogot a fél birtokra, azonban az egésznek a haszonélvezetét zsebredugta. A gyermekeivel sem bánt különben, mint annak idején a feleségével. Állandóan szidalmazta őket és nem törődött velük. A két leány teljesen magára hagyva nőtt fel. Nevelőnőjük, társalkodónőjük nem volt. Akkor került az écskai kastélyba Carstenn Károly, akit a gróf fia mellé nevelőnek fogadott. Ez az idegen ember volt az első, aki életében kedvesen beszélt a már akkor felszerült Máriával. A fiatalok hamarosan megszerették egymást. De ismerték Harnoncourt gróftól és nem mertek neki szerelmükről szólni. Ehelyett megszöktek Genfben.

Harnoncourt Félix gróf dúlt-fült mérgében, de végül ügyvédje útján közölte a szerelmesekkel, hogy hajlandó megvásárolni leánya örökségét egy millió koronáért. Bárha az örökség legalább tíz millió koronát ért, a fiatalok, akik teljesen pénz nélkül voltak Genfben, beleegyeztek ebbe. Erre megkapták a házassághoz a beleegyezést és az egy millió koronát. A házasságot 1909 áprilisában kötötték meg. Később Carstenn Károlyné, született Harnoncourt Mária grófnő ügyvédje, Várad Imre dr. által pert indított az apja ellen, azon a címen, hogy kényszerhelyzetét kihasználva, megkárosította. A per kiegyezéssel végződött és Carstennnek még öt millió koronát kaptak és pedig két milliót készpénzben, három milliót pedig betábláztak a javukra a birtokra.

A második Harnoncourt-lányt, Alicet, Pallavicini Artur örgróf vette feleségül és ezek Magyarországra költöztek. Alice grófnő a birtokból nyolcezer holdat kapott, amelyet eladott. Azonkívül az övé lett a kastély. Harnoncourt gróf fia, Félix, akit gyengeelméjűnek nyilvánítottak és örökös gyámság alá helyeztek, jelenleg Ógyallán él.

Harnoncourt gróf azonban mégsem tarthatta meg az óriási birtokot. Az écskai kastély és környéke kivételével az egész birtokot a háború után parcellázták. Harnoncourt gróf külföldre ment, élte világát, néhány évvel ezelőtt pedig meghalt.

Pallavicini örgróf teljesen tönkrement és a felesége, Alice grófnő, elvált tőle. Visszament Écskára és beköltözött a kastélyba. Később másodszor ment férjhez és pedig Lovrekovics Józsefhez. Lovrekovics Milán volt újvidéki halászlátos bérlő fiához. Ezek gazdálkodnak most a megmaradt kicsiny birtokon. Így vált semmivé az óriási birtok, amelyet az egykori örmény Lázárok szorgalommal, fővénységgel és ügyeskedéssel szereztek.

Félegyházi András

KISÁLLATKIÁLLÍTÁS vasárnap és hétfőn III. ker. Novotnynál

Amit vár az emberiség

A ma embere epedve próbál tekintetével behatolni az emberiség jövődjének sötétjébe. Csendes, nyugalomra szomjas lelkével szeretne valami biztató jelt megpillantani, amihez hozzáfűzheti kihalóban levő reményiségének elsatnyult gyökérszárait. Mert mentől nehezebb sullyal nehezedik rá a Kor, annál erősebben vágyakozik az ember a jövődjő megismerése iránt. És a remény, talán csak szép álomvirág, de amiből táplálkozik, annak valószínűsége kell lenni...

Csak hogy a Jövendő sötét kárpitja irgalmatlan ahhoz, aki kérve-könyörögve fordul hozzá bárminő kis bizonyossággért. Zártan és makacs némaságban zajtalan hátrál s csak pillanatait dobja egymásután, pontos kimértséggel a Jelen kosarába...

Azok, akik mégis meg akarnak pillantani valamit a Jövendő vonásaiból, nem hozzá fordulnak, mert tudják, hogy tőle mit sem kaphatnak. Akik a Jövendőben olvasni akarnak, azok a múltban és jelenben betűznek, mert ha a Jövő vonásai nem is lehettek föl bennük, a következő Kor szellemének irány-vonalai kellő figyelemmel kiolvashatók.

Az anyagelvű (mechanikus-monisztikus) világszemlélet egy pár évtized előtt még szilárdan állott. Ha az ember a tizenkilencedik század csodálatos felfedezéseire gondol a tudományok terén, szinte el sem hiszi, milyen nagy bajokba is döntötte az emberiséget ez a világszemlélet. Pedig ma már kétségtelen, hogy a világháborút ez hozta az emberiség nyakára. Egy Korszak gazdasági, politikai, erkölcsi eredőjét számtalan összetevőből szerkeszti meg a történelem. Ilyenek például az akarat- és szellem-erősségek lélek-energiája, észrevétlen dolgozó tudósok eszmetermése, a mindenkor tömeglélek, mely jelszavak hatása alatt áll, a megelégedettség ösztönös maradisága, szemben az elégedetlenség nyugtalanságával, az úgynevezett elemi csapások, önérdék, gonoszság, jóság, stb. stb. De az kétségtelen, hogy az elmozdulásnak, a haladásnak főirányát a Kor világmérete határozza meg. Hiszen a szellemi és társadalmi erők ebből merítve szabályozzák az emberiség történetét, mert ezek által formálják át a lelkeket.

Az anyagelvű világszemlélet kifejező Korszak, mint mélyen alant járó Nap hanyatlik le lassanként az emberi történelem egén. Új felfedezések az anyag kizárólagos hatalmát megtörték, már eddig is. Ma már tudjuk például: a csillagok mozgása nem szabálytalan összevisszaság. A materialisták híres véletlen-elmélete az élők világában megtört: az atomok véletlen találkozásából nem keletkezhetik szerves lények. Ide iktatom az egyik érdekes ellenbizonyítékot: „Kiszámították, hogy ha egy millió éven át évenként egy millió ember születik, akik közül mindegyik tízezer éves lesz és mindegyik egész életén át 30 kockával, minden percben 20 dobást tesz, még sem valószínű, hogy eközben egyetlen egyszer is előforduljon egy dobás 30 ponttal. Hogyan lenne tehát valószínű, hogy egy sejt, (csodálatosan bonyolult szerkezete nemrég derült ki) vagy éppen egy egész természet állam az atomok véletlen találkozásából jött létre!”

Sem terem, sem céloz a példákat kimeríteni a dualizmus (itt az anyag és szellem kettősségének elve) sikeres küzdelméről a monizmus ellen, csak egy-kettőt említek még meg a tudományok különböző területeiről.

A véletlen-elméletnek ellent mond az a tény is, hogy az organizmus úgy hat a szemléletre, mint ha azt egy igen-igen magas értelem alkotta volna meg. A csontváz például a mai mérnök-tudósok szerint művészi terv alapján felépített tökéletes munka. És kit ne ragadott volna még el a természet csodálatos szépsége?! Minden szerves faj meghatározott terv szerint épül fel benne, s a tervben az esztétikai vonásoknak lényeges szerep jut.

A rovarok állam-alkotásai, a vándor madarak tervszerű gyülekezése, útnak indulása, biztosságuk az irányban szintén azt a feltevést igazolják, hogy a szerves világot a szervezettől nemcsak fokozta, hanem lényeges külsőségek választják el.

A biológiai fejlődés mindig előre halad, sohasem hátrafelé. Ez pedig a vak-véletlen felvételével meg nem magyarázható.

Semmi tény nem igazolja, hogy a szervezet feltevése az „én” létezésének. A lélek-tudomány mai állása szerint elgondolható, hogy az „én” függetlenül létezik az organizmustól és ezért annak halálát túl éli...

A tizenkilencedik század világmérete az anyag kizárólagos hatalmát hirdette és tanította. Az ismeretek tudományos magyarázata az emóizmusnak kedvezett s a lelkekre való hatásának eredménye többek között politikai területeken az eszme nélküli ki-

zárólagos hatalmi politika lett, melynek erkölcsi szintje lesüllyedt a machiavellizmus vonalára. Ezért vádolható meg a mechanikus-monisztikus világszemlélet a világháború kitöréseért, ha e nagy világégésnek nem is egyedüli oka.

Az új világmérete most van kibontakozóban a jövő ködéből. Az ismeretek a régi világmérete alapjukban támadták meg s átalakították. Századunk világszemlélete a dualizmust helyezi vezető eszméül élénk, az anyag és szellem uralmát. Az emberiség lelke lassanként megváltozik. Persze, nehéz ebben hinni, amikor világbirodalmak állanak ismét öldöklő harcban egymással. Hiszen ma még nem is mondható, hogy fölkel a Nap, de a piradás jelei már figyelemre méltóan mutatkoznak. A tömegeknek az a szinte hisztériás borzadása a vérontástól, az epedő vágy a héke után hosszú örökös héke után, nemcsak visszahatása a húsz év előtti borzalomnak, hanem mélyen a lélekben, az átalakult

lélekben fakadó, önzéstől mentes tiszta érzés. Az új világmérete látó és érző ember érzése.

Olvastuk és hallottuk: a mai háborúban a hadvezetők egyik főszabálya az ember-anyag lehető kimélete. Ez is arra mutat, hogy valami megváltozott a lélekben. Halk, lehetetlenségi változás még, de a kollektív léleknek egyik új vonása.

Soha, egyetlen háborúért sem mentegették oly erősködőn magukat a felelős államférfiak, mint most. Nap-nap mellett olvasható a háborús felelőségek fessegetése. Ez a lelki kényszer nem lehet más, mint a bűnösség érzésének tudat alatti jelenvalósága, lelkismeret furdalás, mely minduntalan megszólal.

Az Egyesült Európai Államok megváltó eszméje, ma még távoli vágy-kén ugyan, de már mint komoly előkitűzésről is hallottunk róla.

Mind ez s az itt fel nem hozott többi jel mindegyike más indító okkal is magyarázható természetesen és magyarázzák is. De már maga a tény, hogy megvannak és meg lehetnek, tüneti jellegüket minden ellenvetéssel szemben bizonyossá teszi. A humanitásnak egy új, nemzetközi fellendülése útjára indult és aligha állítható meg.

Bérczy Lajos

A háború főcélja: a petróleum

A gépesítés nagymérvben fokozta a kőolaj jelentőségét, ezzel szemben mindenütt csökken a termelés

A világon csak két olyan ország van, amely önmagát tudja ellátni kőolajjal: az USA és Szovjetország. Angliának a maga területén nincsen ebből a kincséből, de van két olyan hatalmas olajmező intenzív, amelyeknek segítségével ő is föl sorakozik a két önálló állam mellé. E három nagyhatalmon kívül, a többi nagyhatalom elkeseredett küzdelmet folytat a kőolaj birtokért és ebben a kérdésben sok és mélyreható ellentét van minden nagyhatalom között. Olaj nélkül nincs békegazdaság, nincs háborús felkészültség, nincs háborús vezetés, nyilvánvaló tehát, hogy az önálló államokon kívül, minden más nagyhatalom biztosítani szeretné olajszükségletét minden eshetőségre.

Franciaország az 1914-es háború alatt jutott először a maga területén fakadó olajhoz. Elszárazban. Szükségletének egynegyed részét Moszuli forrása látják el, ezenkívül lekötötte Románia termelésének 40 százalékát és az övé volt mindmáig a lengyel termelés fele.

A jelenlegi helyzetben azonban a lengyel olaj Franciaország számára elveszett s a román olajmennyiség a Boszporuson és a Dardanellákat át vezetve, a Földközi-tenger és a Gibraltár közötti vonalain megy át s végre is csak szerződés alapján van biztosítva, tehát a moszuli olajtermelésre kell a főszerepet fektetnie, mert ez az immár teljes üzemi és technikai berendezésű olajmező a Suezon innen fekszik s így csak a Földközi-tengeri út és a gibraltári átjáró biztonságára kell a francia flottának ügyelnie. Ujabbban a Narbonne-Bordeaux közti csatorna kiépítése még a gibraltári átjárót is fölöslegessé teszi, mert ez a csatorna határozatosan köti össze az Atlanti-óceánt a Földközi-tengerrel.

Olaszországnak Párma, Bologna és Firenze környékén van olajlelőhelye, de az még igen ke-

vés. Ezenkívül Albániában jutottak az ottani termeléshez. Olaszország (éppen úgy, mint Franciaország), a szállító olasz települések cégeket arra kötelezte, hogy legalább félfévre szülő nyersanyagkészletet tároljanak s ezt olasz finomító gyárak dolgozzák fel.

Németország az elzászi kutak elvesztése után Baden, Thüringia és Hannover környékén jutott jelentékeny olajhoz, de ez korántsem volt elég a szükséges mennyiség elérésére. A német szénkémia azonban lényegesen megszükkítette az olajellátás külföldi kényszerét. A mersburgi szénkémiai gyár 1933 óta termeli a benzint szénből. Mindeztől azonban a német szénkémia nem jutott el arra a fokra, hogy teljesen nélkülözni tudja a külföldi behozatalt.

Ernst Hickmann dr. német statisztikus érdekes számoszlopokba szűrte a világ gazdasági életének adatait. Könyvéből az alábbiakban egyelőre a világ kőolajtermelésének jelenlegi helyzetét ismertetjük. 1937-ben az egész világon 287 millió tonna nyersolajat termeltek, a rákövetkező évben már hétezer tonnával kevesebbet.

A kőolajtermelő államok rangsorát az Egyesült Államok messze megelőzik: a többi: 1938-ban 170 millió tonnát termeltek ki, míg az összes többi államok együttesen csak 110 millió tonnát. A sorrendben a második helyen a Szovjetunió következik, amelynek termelése 1937-ben 28.4 millió tonna volt, 1938-ban pedig már 30.1 millió tonna. A harmadik helyen Venezueláé 28 millió tonnával, majd Irán jön sorra 10 millió tonnával. A sorrendben a hatodik Románia, amelynek a termelése 1937-ben 7.456.000 tonna volt, a rákövetkező évben 6 millió 871.000 tonna. Mexikó már Románia után következik a sorban 5.523.000 tonna kőolajtermelésével, Irak petróleumkútjai 4.368.000 tonna kőolajat hoztak felszínre, míg Kolumbia 3.118.000 tonnával szerepel. Németország területén 1937-ben 486.000 tonna kőolajat adott a föld méhe.

A statisztika végül a kőolajkonzernek hatalmas arányú előretöréséről közöl érdekes adatokat. Három ilyen nagy konzern van, amelyek tevékenységének hálózata az egész világra kiterjed.

Első helyen a Standard Oil konzern áll, amelynek érdekeltégei 1929-ben 14.56 millió tonna kőolajat termeltek ki. 1934-ben már 25.61 millió tonnát, 1937-ben pedig 33.87 millió tonnát. A rákövetkező évben azonban a Standard Oil termelése 31.44 millió tonnára esik vissza.

A Royal-Dutch-Shell konzern termelése 1937-ben volt a legnagyobb: 31.39 millió tonna, míg 1938-ban 29.92 millió tonnára csökkent.

A harmadik konzern a Szovjetunió petróleumtrösztje, amely tulajdonképpen az egész orosz kőolajtermelést jelenti. Ez a termelés 1929-ben még csak 14.48 millió tonnára rugott s innen kezdve állandó fejlődéssel elérte 1938-ban a 30.11 millió tonnát. A három konzern együtt 31.9 százalékát ellenőrzi a világ kőolajtermelésének.

= HIREK =

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lei.

TELEFON

28—10 és este 9 óra után 28—15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Duzzog rám egy koldus

Nem tudok az uccán koldus mellett elhaladni, hogy kinyújtott, kéregető tenyerébe ne dobjak egy lejt. Megtörténik olykor, hogy csak két lejes pénzdarábom van és akkor az jut neki.

Ezt előre kellett bocsátanom, hogy érthetővé tegyem az alábbi történetet.

Minden este hazafelé tartottam, amikor az egyik uccasarkon féllábu, kis nyári kabátos, a hidedtől kék és zöld arcú és kezű koldust pillantottam meg.

Előszedtem pénztárcámat és kutattam benne egy lejes után. Nem találtam olyat. Erre fogtam egy két lejest és odaadtam neki. A koldus nagy hálálkodása után folytattam utamat.

Othton szokásom szerint, számadásba vettem aznap kiadásaimat. Megnéztem a pénztárcám tartalmát is. Akkor megszámláltam pénzemet, észrevettem, hogy hiányzik egy ötven lejes pénzdarábom, amelyet a trafikban kaptam, ahol gyufavásárlásnál száz lejt váltottam. A trafikból egyenesen hazatartottam és nem adtam ki pénzt. Csak a koldusnak két lejt. Azaz, de hogy kettőt, ötvenet, mert biztos, hogy az ötven lejes pénzt két leinek néztem és úgy adtam oda.

Másnap is találkoztam a féllábu koldussal. Elhatároztam, hogy nem reklamálom meg az ötven lejest, de csak egy lejt adtam neki. Csodálkozva nézett rám. Tovább mentem. A következő napokon megismétlődött a jelenet azzal, hogy a koldus egyre sértődöttebben pillantott rám. A negyedik napon megszólalt:

— Ha már nem ad a nagyságos úr ötven lejt, mint először tette, legalább tíz lejt adhatna. Othton beteg a feleségem, négy gyermekem pedig éhezik és fagyoskodik a fűtetlen lakásban. Olyan úrtól, aki már egyszer adott ötven lejt, többet várnék egyetlen leinél.

Duzzogva, neheztelve mondotta ezt.

Elszégyeltem magam és a tenyerébe fektettem egy húsz lejest. Azóta azonban kerülöm azt az uccasarkot, ahol a féllábu koldus áll.

Kolum Bácsi

— **IDŐJÁRÁS.** A legutolsó 24 órában nagymennyiségű hó esett. A hőmérséklet némi süllyedést mutatott. A legmagasabb Bugazban volt 0 fok, a legalacsonyabb Szatmáron —23 fok. Várható időjárás a következő 24 órára: Változó felhőzet, nyugati szél, kevés hó, a hőmérséklet állandósul.

— **Meghalt egy 106 éves asszony.** Turnu Severinből jelentik: Tegnapi 106 éves korában elhunyt Liza Carpan asszony, aki 1833-ban született akkor, amikor Turnu Severint alapították.

— **Új fronttörvény készül.** A Nemzeti Ujjászületés Frontjának igazgatósága a miniszterelnökségen ülést tartott és magáévá tette azt a rendelet-törvény tervezetet, amelyet a front szervezésére készítettek. Ez a tervezet most a törvényelőkészítő bizottság véleményezése alá került és amennyiben jogi szempontokból kifogás nem merül fel ott, a minisztertanács elé kerül és rövidesen törvényerőre fog emelkedni.

— **Harmadikban ítélték életfogytiglani fegyházra.** Craiovából jelentik: A craiovai büntetőtábla pénteken tárgyalta Berila Andrei rablógyilkos ügyét. Berila 1937 tavaszán bestiális módon meggyilkolta Frica Dumitru lókupecet, majd ennek feleségét is el akarta tenni láb alól. A büntetőtábla Berila Andrei gyilkost életfogytiglani kényszermunkára ítélte, míg gyilkossági kísérlet miatt 20 év börtönbüntetést kapott. Az életfogytiglani rablógyilkost most már harmadikban ítélték életfogytiglani kényszermunkára.

Hore-Belisha átadta utódjának a sofőrjét is: egy csinos szöke szubrettet

Amikor Oliver Stanley, az új angol hadügyminiszter először ült be a minisztériumi autóba, feltűnően csinos, fiatal vezetőnő nyitotta ki a kocsit ajtaját.

— Parancsoljon, uram!

Stanley mosolyogva ismerte meg Kathleen Kelly híres operettszínésznőt, aki több darabban játszott primadonnaszerepet, de főképpen szubrettalakításaival ért el nagy sikereket. A fiatal színésznő hetek óta szolgál a hadügyminisztériumban, mint a miniszter személyes sofőre. Ő fuvarozta Hore-Belishát, a lemondott minisztert. Nemrég Richard Tauberrel játszott egy filmet, azelőtt pedig több operett főszerepét alakította. Amikor a háború kitört, jelentkezett az önkéntes női táborként és így kapta meg előkelő beosztását. Kathleen Kelly elmondta, hogy sajnálja Belisha távozását, de úgy érzi, hogy legalább egy kicsit ki fogja magát pihenni az új főnök mellett.

— Belisha nagyon kedves volt hozzám, — mondotta — mindig bocsánatot kért, ha sokáig kellett éjszaka várakoznom, de ez nem zavart abban, hogy másnap ne követeljen tőlem 16 órai munkát. Mindössze 15 perc ebéldőt kaptam. A miniszter úr mosolyogva mondotta, hogy ő is ennyi ideig szokott ebédelni, a hivatalában. Amíg a háború tart, nem óhajt filmen vagy színpadon szerepelni. Majd ha béke lesz, akkor játszom újra filmen, — mondotta. — Olyan szerepet szeretnék alakítani, amelyet legutóbb játszottam Lukács Pállal.

Elejtett szeméit

harisnyáin olcsón és gyorsan felszedjük

Mikó Frida

Dauerbach-palota

(—) **Halálozások.** Meghaltak: Vass Márton hetvennyolc éves kereskedő, Schlesinger Lujza született Ringler hatvanhárom éves, Münz Paulina született Stössel hatvanhat éves, Csizmadia Sarolta egy hónapos, Marx Jakab ötvennégy éves pincér, Varga Rozália született Terjéki nyolcvan éves, Undi Margit hatvan éves.

— **Az előrehaladott korról járó betegségek,** ezek között különösen az idült székrekedés aranyeres bántalmakkal, hosszantartó gyomor- és bélzavarok étvágytalansággal és lesóványodással egybekötve, a tisztán természetes „Ferenc József” keserűvíz rendszeres használata által lényegesen megjavulhatnak. Kérdezze meg orvosát.

(—) **Jégkorongmérkőzés lesz ma Temesvárott.** Ma, vasárnap érdekes jégkorongmérkőzés lesz a Politechnica-pályán, ahol délelőtt tizenegy órai kezdettel az aradi korcsolyázó egyesület jégkorongcsapata mérkőzik a Politechnica együttesével. A mérkőzésnek revánsszerűsége van, mert legutóbb az AKE csapata legyőzte a Politechnica jégkorongozóit.

(—) **Tiltott műtétnek esett áldozatul Mayer Katalin** harminchárom éves temesmegyei, jászalfalvai asszony. A tiltott műtétet saját maga követte el néhány nap előtt és súlyos állapotban a kórházba kellett szállítani. Az orvosok nem tudták már rajta segíteni és Mayer Katalin tegnap meghalt.

Január 27-én
szombaton este

az Ujságíróklub
műsoros
táncestélve

(—) **Leugrott az emeletről.** Herle Paula, negyvenkét éves nevelőnő tegnap reggel nyolc órakor a belvárosi Grozavescu uca 1 számú épület egyik első emeleti ablakából az udvarra vetette magát. Szerencsére a nagy hó enyhítette a zuhanás erejét és így csak könnyebb zúzódásokat szenvedett. A mentők szanatóriumba szállították. Tettét családi okok miatt követte el.

(—) **Egyezkedési tárgyalások kezdődtek** Temesvár városa és a Ganz-gyár között a városi vágóhid hűtőberendezésével kapcsolatban. A legutóbb benyújtott kifogásnak az ítélettábla által történt elutasítása után a törvényszék újból tárgyalásra tüntette ki a városi vágóhid hűtőberendezésével kapcsolatos Sueciu-pert. A tárgyalást azonban nem tartották meg, mert Temesvár város vezetősége és a Ganz-gyár között egyezkedési tárgyalások indultak meg az ügy elintézéséért. A törvényszék ezért a tárgyalást január 26-ig elhalasztotta.

5 évig szenvedtem rettentő gyomorgörcsökben...

és talán még ma is beteg volnék, ha nem szereztem volna tudomást a kiváló GASTRO-D. orvosságról, írja nekünk Crisan József Bucuresti, Str. Tăbăcari 18. És valóban, az amerikai gyógynövényből készült GASTRO-D. a gyomor-, máj-, epe-, vese- és bélbetegségeket megszünteti, még akkor is, ha ezek már nagyon előrehaladott állapotban vannak.

Orvosok is ajánlják.

GASTRO-D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 150.— lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

(—) **Pop Virgil hegedűművész szereplése a bucarestii rádióban.** Pop Virgil, a fiatal zseniális hegedűművész, akinek pompás játékát már hosszabb ideje nem élvezhettük, hétfőn, január hó 22-én este nyolc órakor játszik a bucarestii rádióban. Értesülésünk szerint a nálunk is jól ismert, kitűnő művész a szezonban városunkban is szerepel és művészi hangversenyt ad. Érdekes művészi eseménynek ígérkezik a fiatal hegedűművész játéka.

(—) **Egyházi zene.** A katolikus székesegyházban ma, vasárnap, a délelőtti tíz órakor kezdődő nagymise alatt a Dóm ének- és zenekara Filke Miksának, a Szepilőtelen Szűz tiszteletére szerzett D-moll miséjét adja elő.

(—) **Házasságok.** Az anyakönyvi hivatalban a következő párok kötötték házasságot: Müller Péter vasúti rajzoló és Adám Margit, Szablics Milivoj szerelő és Lina Mária, Staszniak Antal hentes és Frisch Erzsébet, Tonescu Teodor vasúti asztalos és Machavei Teréz, Tutu Ioan asztalos és Pavlovics Olga.

(—) **Református istentisztelet Rónácon.** Ma, vasárnap délután félnégy órakor Rónácon az állami iskolában református istentisztelet lesz.

Mozi

Isten vele, tanár úr!

A Corso-mozi ujdonsága

Elménydús, bűbajos darab az: Isten vele tanár úr! című film, amelyet most mutattak be általános sikerrel a Corso mozgóban. A régi angol deákéletet támasztja fel ez a történet, amelynek hőse egy öreg kollégiumi tanár. Tulajdonképpen az angol lelkét ismerjük meg, Anglia érdekes sajátosságait, ahogyan az ősi nevelőintézetnek körvonala elöttünk kibontakoznak és tanuivá leszünk, hogyan nevelik ezekben a híres iskolákban az ifjakat. Mint egy Dickens-novella, olyan meleg, olyan napsugaras ez a deáktörténet. Látjuk a tanulók életét reggeltől estig, ott vagyunk velük a tanteremben, sportjátékaiknál, látjuk a méltóságtelű ódon aulát, elfelejtjük, hogy csak a családka váznon történi minden, mintha eleven valóság lett volna ez a mozi. Töltött néhány óra. Az öreg tanár szerepét Róbert Donat játssza mélységesen, emberien elragadó művészettel, de nagyszerű a többi szereplő is, a témédek deákfiu. A közönség elragadtatással fogadta a csupaszív és jellegzetes színekben gazdag filmet, a mely még sok zsúfolt házat fog vonzani.

Az első csók

A Capitol slágerének sikere

Óriási sikert aratott a Capitol mozgóban: Az első csók című film bemutatója. Ebben a darabban alakít először felnőtt szerepet a bűbajos Deanna Durbin, akinek kiváló művészete ezen alkalommal is teljes sikert aratott. Egy fiatal leányt játszik, aki beleszeret egy harmincöt éves ujságíróba. Ábrándos leányszive azonban csalódik, az ujságíró nem érdemli meg vonzalmát. Deanna Durbin játéka mellett az énekével is általános tetszést keltett. Ilyen gyönyörű hang birtokában operaszerepeket is vállalhatna. A darab rendkívül érdekes cselekményéhez méltó a külső keret is. Egy amerikai kastélyban játszódik Az első csók, olyan fényűző pompa közepette, amelyhez hasonlót még alig láttunk a mozi vásznon. A többi szereplő is elsőrendű és így érthető, hogy a közönség valósággal ostrom alatt tartja a Capitol mozgó pénztárát.

MŰSOR:

Vasárnap és hétfő

APOLLÓ: Fegyverben (angol film)
CAPITOL: Az első csók (angol film)
CORSO: Isten vele, tanár úr! (angol film)
SCALA: Egy ember, aki legyőzte a halált (német film)

— Winckler István volt magyar miniszter halála. Budapestről jelentik: Winkelsteini Winckler István titkos tanácsos, nyugalmazott kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter, a Magyar Folyamháztársaság elnökgazdátja szombaton délután fél 3 órakor a budapesti Illyés-klinikán elhunyt. Hétfőn súlyos vesekőbántalmakkal szállították a klinikára, ahol sürgősen megoperálták. Két nap múlva tüdőgyulladás lépett fel és szívgyöngöseség következtében állott be a halál. Az elhunyt 50 éves volt. Győrön született. Szegeden és Szabadkán végzte középiskoláit, majd a budapesti egyetemen diplomát szerzett. 1935 év szeptemberében kereskedelmi és közlekedésügyi miniszternek nevezték ki az akkori Gömbös-kormányba, amelynek Gömbös Gyula haláláig tagja volt. 1936-ban a MFTR elnökgazdátjává választotta.

— Harmadára csökkentették a német vasúti személyforgalmat. Berlinből jelentik: A német főváros szénellátásában mutatkozó hiányok miatt a főpolgármester elrendelte, hogy hétfőtől kezdve a lakásokban tilos a melegvíz szolgáltatás. A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint tekintve, hogy a birodalmi vasutak teljesítőképességük határára érkeztek el, a személyforgalmat az eddiginek egyharmadára csökkentették. (Dunaposta).

— Van Zeeland Venezuelában. Brüsszelből jelentik: Van Zeeland volt miniszterelnök Spanyolországból Venezuelába utazott. Mint ismeretes Van Zeeland a zsidó emigránsok letelepítésére kijelölt területeket tanulmányozza.

DENTIST M. GÖTZL szabadságáról visszatért, újból fogad fogbetegeket.
I., Paris-ucca 2. szám

— Nagy erkölcsrazzia Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Bucurestiben az elmúlt éjszaka újabb nagyszabású razzit tartottak a külvárosi szállodákban, kávéházakban és számos beteg prostituáltat kórházba szállítottak. Egyben elrendelték számos külvárosi mulatóhely bezárását.

(—) Orvosi hír. Dr. Kemény János nőorvos-szüléssz visszaérkezett és rendelését megkezdte. Rövidhullámkezelés. II., Str. 3. August 9. Telefon 21-31

(—) Vinga volt főjegyzőjének halála. Langer Nándor, a temesmegyei Vinga nagyközség volt főjegyzője, 76 éves korában meghalt és a község őszinte részvéte mellett temették el. Havlik Vencel pápai kamarás, plébános a gyászszertartás után megható szavakban emlékezett meg az elhunyt érdemeiről. Rendkívül szorgalmas, kötelességtudó férfiú volt, akinek képzettsége kivételes értékűnek bizonyult. Régebben katonatiszt volt, de balesetből kifolyólag nyugdíjaztatta magát és ekkor közigazgatási szolgálatba lépett. Krusicán vállalt körjegyzői állást, onnan Mercyfalvára került, majd szolgálati érdekből Vingára helyezték át. Az 1921. évben a közigazgatási pályán is nyugdíjazták, de idejét mégsem töltötte tétlenül, mert Mercyfalva és környékének monografiáján dolgozott és ezenkívül az egyházközségi jegyzői teendőket is éveken át ellátta. Halálát gyászolja neje, született Deák Erzsébet, leánya, unokája és kiterjedt rokonság.

— Leendő anyák, akiknek különös gondtal kell arra ügyelniük, hogy bélműködésük rendben legyen, ezen célt úgy érhetik el, ha időközönként reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

(—) Korcsolyák, rödlök, különböző vasárnapok és háztartási cikkek olcsón kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében Temesvár I., Eminescu ucca 5.

(—) A Magyar Dalárda nótás táncestélye. A Temesvári Magyar Dalárda a közönségnek és az ifjúság kérésének nagy örömmel tesz eleget, amikor január 27-én este 9 órai kezdettel a „Bánati Áruház” (Whitehouse-palota) összes termeiben zártkörű nótás táncestélyt rendez. A belépti jegyek, az ételek és italok árát a közönség mai anyagi helyzetének megfelelően igen alacsonyan szabta meg a dalárda és régi hagyományaihoz híven a jövedelem egy részét jótékony célra fordítja. A Temesvári Magyar Dalárda jól tudja, hogy a mostani súlyos idők mennyi gondtal sújtják embertársait, de épen ezért tartja nemes feladatának ezen táncestély megrendezését, hogy mindenki, aki szereti a dalt, a muzsikát és a táncoló ifjúságot, rövid farsangi éjszakára elfelejtse a mindennapi élet sok baját.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Szoboszlai Viola Margit, Ponomarenko Lidia, Laua Donia Livia. Fekete Béla Bálint, Szőke András Pál.

Új felledezés a gyógykezelés terén

Az emberiségnek kezdetben igen sokat kellett szenvednie, a különböző betegségek folytán, csupán azért, mert nem tudta, mivel kell ezeknek elejét vegye.

Ma már könnyen le lehet küzdeni ezeket a betegségeket, mégpedig a Myricina segítségével, amely a TIMPAN készítmény főalkatrésze és amelynek tulajdonsága, hogy védi a dohártyát a levegő rezgése ellen, amelyeket letompít.

Egyaránt használják katonák, civilek, munkások, sportolók, repülők, tisztviselők, sofőrök, serdülők, gyermekek stb. üzemek, robbanás, járművek, blokkházak stb. zajai ellen.

Megelőző, valamint gyógyítószer: gripa, hűlés, nevrálgia, fej- fog- és fül-fájás, idegbetegségek, álmatlanság, nagyothallás, fülzúgás, érelmeszesedés, hallási zavarok, magas vérnyomás nagyothallás középfülgyulladás által és fülbántalmak esetében, valamint utazásoknál fellépő szédüléseknél stb.

Különösen ajánlatos gyűlölfélben levő betegeknek. Semminemű káros anyagot nem tartalmaz és így a TIMPANT mindenki bármilyen esetben használhatja. Nálunk az országban az Egészségügyi Minisztérium 9433/939 sz. alatt jóváhagyta.

Tekintve, hogy a TIMPAN készítmény körülönség nélkül mindenki részére nélkülözhetetlen, nagy áldozatok árán egy doboz árát 95 leiben állapítottuk meg, a doboz öt évig is eláll.

Kapható az ország összes gyógyszertáiraiban és drogériáiban, csak eredeti csomagolásban. Utánvét plusz portó, bárhova küldi Farmacla Ion Mătăsari, Bucuresti, Calea Victoriei 110.

Szülők és hitvesek! Ha meg akarjátok őrizni koncentrált hozzátartozóitok egészségét, feltétlenül küldjétek nekik a TIMPAN készítményből.

Gafencu és Markovics külügyminiszterek találkozása

Belgrádból jelentik: Hivatalosan közlik, hogy Gafencu román külügyminiszter és Cincăr Markovics jugoszláv külügyminiszter ma Temesvárott találkozott egymással. Megbeszéltek azokat a kérdéseket, amelyek a február első napjaiban a belgrádi Balkán-értekezleten szöveg-re kerülnek.

Szünetel több mo'orvonat a bányási nagy havazás miatt

A nagy hó, amely a vasúti pályát még mindig borítja, megnehezíti a motorvonatok járását. Erre való tekintettel a kerület ivasútgazgatóság több motorvonatot beszüntetett. Ezek a következők: a délután 14 óra 43 perckor Temesvárról Jánosföldre indul ós a délben 13 óra 20 perckor Jánosföldről Temesvárra érkező, a délben 13 óra 35 perckor Valkányról Temesvárra érkező és a délben 13 óra 40 perckor Temesvárról Valkányra induló, a délelőtt 10 óra 55 perckor Csanádról Temesvárra érkező és a délután 14 óra 25 perckor Csanádra induló, a reggel 6 óra 45 perckor Temesvárról Zombolyára induló, a délelőtt 10 óra 55 perckor Lovrinról érkező és a délelőtt 11 óra 38 perckor Temesvárról Lovrinra induló motorvonatok szünetelnek. Szünetelnek továbbá a Nyerőről Aradra délben 13 óra 40 perckor érkező és az Aadról Nyerőre 13 óra 50 perckor induló motorvonatok. A többi menetrendszerű motorvonat személyvonatként közlekedik.

(—) Eljegyzések. Ritter Júlia és Oberst Zoltán dr. ügyvéd jegyesek. (Minden külön értesítés helyett). — Dr. Herbeck Miklós ügyvéd leányát, Grätet, eljegyezte dr. Reb Vilmos vengai ügyvéd.

(—) Dumitrescu Dimitrie táblabíró igazságügyi felügyelővé nevezték ki. Az igazságügy-miniszter Dumitrescu Dimitrie temesvári táblabíró az aradi és oravica törvényszékek igazságügyi felügyelőjévé nevezte ki. Dumitrescu táblabíró elnöke a cégbizottságnak és Temesvárott széles körben őszinte tiszteletnek örvend.

(—) Az új nyugdíjkönyveket már csak hétfőn és kedden adják ki. A temesvári pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya közli azokkal a nyugdíjasokkal, akik új nyugdíjkönyvecskéiket még nem vették át, hogy azokért hétfőn vagy kedden délelőtt 12 óráig feltétlenül menjenek el. Az új nyugdíjkönyvecskéket a januári nyugdíjak kifizetése alkalmával nem tölthetik ki és így azok, akik az utolsó két napon sem veszik át a nyugdíjkönyvüket, csak február közepe táján kapják meg januári nyugdíjukat. Az új nyugdíjkönyvecskéek átvételekor nem kell az életbenléti bizonyítványt bemutatni.

(—) Orvosi hír. Dr. Naschitz Imre sebész és ortopéd-szakorvos, hazatért és újból rendel III. Splaiul Tudor Vladimirescu 10. szám alatt, délelőtt 9—11-ig és délután 3—5-ig. (Reuma, injekciós, visszér kezelés.. Celluloid acélru-gó-lúdtalpbetét.)

(—) Előléptetések a városi víziműnél. A városi víziműnél a következő tisztviselők részesültek előléptetésben: Grozavescu Liviu, Cornea Victor, Popovici Traian, Nichifor Francisc, Rusu Adalbert, Waltner István, Dragan Iuliu, Gimpel János, Lindemann Péter, Magdi Iulian, Bulgaroff Vasile, Buzai Berta és Temelcov Nadia.

Megszűnt a havazás

A sűrű havazás pénteken éjszaka Temesvárott megszűnt és szombaton derűs utat ídő. A hideg ismét erősbödött. A városban munkások szárai dolgoznak a hőtömegek eltakarításán. Az összelapátolt havat nagy teherautókon a városon kívül fuvarozzák és ott a Begába dobják. A villamosforgalom is zavartalan és a gyárvárosi Darabantilor úton ismét közlekedik a kettes számú villamos. A vidéken is elállott a havazás és a kocsiutakon a szekerek és autók már járható utat tapostak maguknak. Temesvárott és a vidéken megindult a szánforgalom. Tejet és különböző mezőgazdasági terméket is szánokon hoznak be. A vasúti forgalomban — miként azt más helyen megírjuk — mindössze azt a változást hozta a hó, hogy néhány motorjáratot megszüntettek. Máskülönb az összes vonalokon folyik a közlekedés, bárha egyes vonatoknál késések fordulnak elő.

Az utóbbi évek legszébb és legragyogóbb filmje:

Isten vele, tanár ur!

A főszerepekben:

ROBERT DONAT, GREER GARSON

CORSO MOZIBAN

Paramount-hiradó. Premier. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné 17 leies helyárrakkal utoljára

Csárdáskirálynő

MAGYAR NÉPMŰVELŐ

Ismerjük és szeressük a magyar népköltészetet!

Minden ember olvas ujságot, könyvet, de a legtöbbben anélkül teszik ezt, hogy ismernék az olvasás művészetét.

Olvasni tudni — nem könnyű mesterség!

A legtöbb ember alig lát többet a betűknél, de már azt nem veszi észre, a mi a betűk árnyékában lappang. Visszaemlékezhetünk saját gyermekkorunkra. Milyen boldogok voltunk, ha mesét olvashattunk. Milyen lázas érdeklődéssel kísértük a kis pézstorfiút az útján, hogy örvendünk neki, ha legyőzte a sárkányt, megszabadította a királyleányt és aztán — király lett belőle a végén.

Ezzel szemben ki nem állhattak például sokan — az állatmeséket. A róka és a szőlőt. Hogy ugrál a róka, hogy elérje a szőlőfűrtöt. Mikor aztán nem sikerült neki, azt mondja: ej! savanyú! És azzal odébb áll.

Hát mi van ezen olvasni való?

Miért kellett ezt elmondani? Hiszen itt nem „történi” semmi. Mikor aztán az élet tapasztalatai megédesztettek és az életben sokszor találtunk rókára és szőlőtökre, akkor beláttuk, hogy mennyi ügyesség van abban a kis történetben, s mennyi bölcsesség abban a pár szóban: savanyú a szőlő. Mert láttál embereket, testvérem, akiket tört a frász egy kis kitüntetésért, s ugráltak bizony érte eleget, de mikor nem sikerült, így beszéltek: nekem nem kell semmiféle kitüntetés, semmiféle cím, semmiféle rang. Utálok a pávatollakat! Utálok a rangkórságot! Én demokratikus érzelmű voltam világeletemben, nem bírom a henegetést és a fennhéjzást!

Magunkban pedig azt mondtuk: hja, persze... savanyú a szőlő!...

SAVANYÚ A SZŐLŐ?

És láttál már fiatal és kevésbé fiatal hölgyeket, leányos mamákat, akik száz és száz csapot b-

Kukorica Jancsi története

A történet a patak partján kezdődik. Forró nyári nap süt a vidékre, tenger virág nyílik a réten, a nyáj szerteszét legelész a falu végén, s a pásztorgyerek, Kukorica Jancsi, a fűben heverész. Nem sok gondja van a nyájra, figyelme most a patakra összpontosul, de nem fürdés szempontjából, más valami van a vízben, ami az ő fejét zavarja. Talán hal? Hát hal, hal, de lába is van és ruhát mos, szép is, meg Iluskának hívják és éppen a mi Kukorica Jancsi szívbeli gyönyörűsége. Lehet gondolni, hogy Jancsi barátunk nem maradt szótlán a nagy és forró természetben, hanem szívhez szóló szavakkal hívogatta Iluskát, mert hát sok és fontos mondanivalója akadt, mióta nem látták egymást.

Iluska először húzódozott, mert nagy halom ruha volt még hátra, s lesz aztán hadd el hadd a mostohája részéről, ha estére is marad belőle. Na de hát az embernek szive is van és Iluska végül is belemelegedett a beszélgetésbe, olyannyira, hogy nem vette észre egyikük sem, amint beköszöntött a zivatar. Ez a zivatar ezúttal asszonyi ábrázatot hordott és nem volt más, mint Iluska mostohája, egy csúf, vén boszorkány. Reáripakodott Iluskára:

Becstelen teremtés! gyalázatos pára!

Ilyet mersz tenni világnak csúfjára?

Lopod a napot és istentelenkedel...

Nézzé meg az ember... hogy tüstént vigyen el...

De azt már nem mondotta, hogy ki vigye el, mert Jancsi reámordult:

Hanem most már elég, hallja-e kend, anyjuk?

Fogja be a száját, vagy betapasztjuk.

Ha nem akarja, hogy felgyújtjam a házat.

Meg ne illesse kend ezt a szegény árvát.

Kend ne akadjon fönn azon, mit más csinál.

Hisz kend sem volt jobb a deákné vásznánál.

Ezzel aztán ő is ment, hogy összeszedje nyáját, de biz' az időközben elszéledt, Jancsi alig a felét tudta csak összeszerelni. Alig mer gazdája elé kerülni, mert az magából kikelve, két kézzel szórja rá az áldást:

Jaj, a zsvány! Jaj, az akasztani való!

Hogy ássa ki mind a két szemét a holló!...

Ezért tartottalak? Ezért etettek?

Soha se kerüld ki a hóhérkötelet.

— Vasvillát! Vasvillát! Hadd szúrjam keresztül! — de Jancsi a vasvillát nem várja meg, elmenekül. Ejnek idején Iluskáék kertje alá lopózik, előveszi furulyáját és elfújja rajta a legbúsabb nótát a világon.

Iluska meghallotta. Szép lassan kióvakodik hozzá. Szomorú búcsúzkodás.

Most hát, szép Iluskám! Most hát édes rózsám!

Az Isten áldjon meg, gondolj néha reám!

Ha látsz száraz kórót szélvészről kergetve,

Bujdosó szeretőd jusson majd eszedbe.

A válasz:

Most hát, Jancsi lelkem eredj, ha menned kell!

Ha látsz tört virágot útközépre vetve,

A jó Isten legyen minden lépéseddel.

Hervadó szeretőd jusson majd eszedbe.

És azután...

Elváltak egymástól, mint ágtól a levél,

Mindkettejök szíve lett pusztá hideg tél.

esztottak ki, hogy azt a bizonyos Józsit, vagy Bandit, azt a bizonyos fiatallembert, vagy özvegyembert behúzzák a házasság rövébe, de végeredményben — nem sikerült nekik, s akkor így beszéltek:

— Dehogy mennék hozzá!... Eszem ágában sincsen... Megkaphatnám akármelyik percben, de ilyenhez nem kötöm le az életemet. Ilyet kapok akármikor, mind a tíz ujjamra egyet...

— Dehogy adom ennek a lányomat. Nem azért iskoláztattam, hogy „akárkihez” hozzáadjam.

Te pedig mosolvorgsz magadban, kedves olvasóm és azt gondold:

— Hát persze!... Savanyú a szőlő...

Amikor először hallottad a mesét, még nem is sejtetted, milyen érdekes tanulságot rejt magában. Ma érted és tudod.

MIT KERESSÜNK OLVASMÁNYAINKBAN?

Kezdjük egy mesével mi is. Egy olyan történettel, aminő gyermekkorunkat gyönyörködtette, s meglátjuk, mennyi szépség és tanulság lehet — a mesében is.

Van egy szép mesénk, amit sohasem lehet megenni. Akárhányszor olvassuk el, ez olyan kedves... és mindig új szépségeket fedezünk fel benne.

Petőfi Sándor írta, s a címe: János Vitéz. Petőfi neve nem ismeretlen egy magyar ember előtt sem. Ő egyike a legnagyobb magyar költőknek, akiknek nevét az egész világ ismeri, hiszen költeményei olvashatók már úgyszólván a világ minden művelt nyelvén. Ő egyik büszkeségünk a külföld előtt.

Könnyeit Iluska hullatta nagy számmal, Jancsi letörülte inge bő ujjával.

„NINCS ELROMOLVA A LELEKMEREMEM”

Jancsi ment, mendegélt másnap egész nap, s este egy erdőbe érkezett. Haladt beljebb és beljebb s éjjel tájt világosságot lát. Ez bizonyosan csárda, gondolta, itt megpihenhetek. Belépett és szerencsés jóestét kívánt. Na, jött is rá barátságos felelet: egyszerre tizenkét haramia emelte rá fegyverét, hogy megölje. Mert az a hely nem csárda volt, hanem rablófészek és tizenkét jómadár mulatozott benne. Jancsi azonban nem ijedt meg. Azt mondta: nekem az élet nem kedves, nem ragaszkodom hozzá.

Azért, ha úgy tetszik, hagyjatok életem, Hagyjatok az éjjel itten megpihennem, Ha nem akarjátok ezt: üssetek agyon. Hítvány életemet védeni nem fogom.

A rablóknak erősen megtetszett ez a beszéd, különösen a kapitánynak:

Te derék legény vagy, azt a bátor szentet!

Téged az Isten is zsványának teremtett.

Állj közénk, nagyszerű dolgod lesz. Ott a hordó tele arannyal, ezüsttel, ez mind a miénk, neked is jut belőle.

Jancsi elfogadta az ajánlatot, de csak látszatra, s aztán mindjárt nagy áldomást is ittak az új cimborá tiszteletére. Jancsi azonban óvatosan forgatta a kanesót, s amikor a rablók mind holt-részekre voltak, rájuk gyújtotta a házat. Egy perig arra gondolt, hogy előbb megtölti tarisznyáját arannyal, ezüsttel, házat épít, feleségül veszi Iluskát és élnek boldogul, mint Ádám és Éva a paradicsomban. De tüstént meg is gondolta már a dologot: ezt az átkozott pénzt vigye ő magával?

Tán minden darabhoz vérfoltok ragadtak.

S én ilyen kinekekkel legyek boldog, gazdag?

Hozzátok se nyulok... azt én nem tehetem.

Nincs elromolva a lelkiismeretem.

Azzal szépen kiosont a szobából, felgyújtotta a házat mind a négy szögleténél, s a rablók odaégték. (Persze ma ezt a valóságban kicsit másképp csinálnák a mai János vitézek: megszabadítanak ugyan a világot a haramiáktól, de az aranyhordót is elvinnék maguknak — emlékebe...)

KALANDRÓL-KALANDRA

Másnap Jancsi huszárokkal találkozott, akik a francia király segítségére mentek. Kedvet kap a vitézi életre, beáll közéjük. A mesében füttyölnek a földrajzra és így történik meg, hogy kalandos utazásuk Franciaország felé Tatárországban keresztül vezet és csak aztán jutnak Taljánországba, rozmarinfa erdők sötét árnyékába.

Itt semmi különös nem történt népünkkel. Csak hogy küzdenie kellett a hideggel. Mert Taljánországba örökös tél vagyion;

Mentek katonáik csupa havon, fagyon;

No, de a magyarság erős természete.

Bármilyen nagy hideg volt, megbírkózott vele;

Aztán meg, ha fáztak, hát kapták magokat.

Lezárták, s hátokra vették a lovakat.

Taljánország után Lengyelország következett,

s azután India. S ezzel elértek a kívánt célhoz.

India közepén még csak dombok vannak,

De aztán a dombok mindig magasabbak,

S mikor a két ország határát elérik,

Már akkor a hegyek fölnyúlnak az égig.

Tudnivaló, hogy itt a sereg izzadott, Le is hűnyt magáról dolmányt, nyakravalót... Hogyne, az Istenért? A nap fejük felett Valami egy óra-járásra lehetett.

Enni nem ettek mást, mint levegőget; Ez olyan sűrű volt, hogy harapni lehet. Hanem még italhoz is furcsán jutottak. Ha szomjaztak, vizet felhőből facsartak.

Elérték végtére tetejét a hegynek:

Itt már oly meleg volt, hogy csak éjjel mentek. Lassacskán mehettek, nagy akadály volt ott: Hát a csillagokban a ló meg-meg botlott.

JANCSI SZIVE HAZAFELE HÚZZA

Végre megérkeznek Franciaországba. Szegény francia király seregét szétverték a törökök, leányát elrabolták és tüzzel-vassal pusztították az országot. De hát a magyar huszárok nem ijedtek meg a veszedelemtől, s megígérték a királynak, hogy a pogányokat kiverik és leányát visszahozzák. A király annak igéri leányát, aki visszahozza. Másnap meg is történt a nagy útközet, győz a huszár-virtus és Jancsi megmenti a királyleányt. A győzelem öröme nagy lakomát csapnak és a király szavához híven Jancsi atyánkfianak adja feleségül a királyleányt, átadja a koronát is, hadd uralkodjék helyette, mert ő már úgyszólván, éppen csak egy szobát tart meg magának, ahol leélheti hátralévő életét. Csak hogy Jancsinak nem kellett a korona, s nem kellett a királyleány, mert szívét hazafelé húzták a szerelem láthatatlan szálai... Iluskához... Vajon mikor látja viszont?

(Az életben ez egy kicsit másképp szokott történni, nincs az a Jancsi, aki oda nem adná a világ összes Iluskáit egy királyi koronáért, s egy királyleányért. Sőt! Jópénzért elvonnék némelyek még az ördög öreganyját is!) De a mesében van becsület és van igazság. A király nem is erőltette a dolgot, mert látta, hogy Jancsinak igaza van, az igazságot pedig tisztelni kellett. Adott neki egy zsák aranyat, hajóra ültette, s útnak engedte. Jancsi már a boldog viszontlátásról álmodozik, meg a kis gazdagságról, amit otthon berendez majd az ajándék-pénz árán. De hát másnap nagy tengeri vihar kerekedett, a hajó megsemmisült, a kincs odaveszett. Jancsi is csak úgy menekült meg, hogy

Ragadta őt a víz magasra, magasra, Hogy tetejét érte már a felhő rojtja; Ekkor János vitéz nagy hirtelenséggel Megkapta a felhőt mind a két kezével.

Belekapaszkodott, el sem szalasztotta, S nagy erőlködéssel addig függött rajta, Míg nem a felhő a tengerparthoz ére, Itten rálépett egy szikla tetejére.

A veszelvény imigyen szerencsésen túlelt. Hát látott Istennek, ez volt első dolga. Azután szét nézett. Az egyik sziklaormon egy griffmadár éppen fiait etette. Jancsi odalopózott, hirtelen a nagy madár hátára pattant, megsarkantyúzta: gyerünk csak babám! És a griffmadár repült országokon át, amíg Jancsi falujához ért. Ott a madár is elfáradt és leszállott. Jancsi sietett egyenesen Iluskáék házához. Ott nagy szomorúság várja: szegény Iluska azóta meghalt. Gonosz mostohája halálra kínozza. Jancsi már csak egy rózsaszálal szakíthatott szerelmese sírjáról és ezzel a rózsaszállal indul cél-talanul a világnak:

Ki porából nőttél, árva kis virágszál,

Légy hűséges társam vándorlásaimnál,

Vándorlok, vándorlok, a világ végéig,

Míg kívánt halálom napja megérkezik.

Hát most már megyünk a világ végéig. Egyszer csak elérkezik Jancsi az óriások birodalmába. Azoknak a kedvéért, akik még nem voltak ott, a költő el is mondja, hogy milyen az óriások országa:

Volt ennek a tájnak sok akkora fája,

Hogy a tetejüket János nem is látta.

Aztán oly széles volt a fák levele,

Hogy szürnek is untig elég volna fele.

A szunyogok itten akkorára nőttek,

Hogy ókrök gyanánt máshol elkelnének...

Hát még a varjúk!... hú, azok voltak ám!

Látott egyet ülni egyik fa sudarán,

Lehetett valami két mérföldre tőle,

Mégis akkora volt, hogy felhőnek vélte.

ÓRIÁSORSZÁGBAN

Elérkezik egy nagy fekete várhoz. Itt lakott az óriások királya. Eppen ebédnél ült, amikor Jancsi a palotába lépett. Csupa nagy kőszikla darabokat evett. A király Jancsit is meghívta kőszikla-ebédre, le is tört neki egy darabot. Ha ezt nem eszed meg, — úgymond, — akkor téged foglak megebédelni.

Jancsinak cseppet sem szállt inába a bátorsága, fogta a sziklagombócot és úgy sújtá homlokán az óriáskirályt, hogy az menten szörnyethalt. A meg-rémült óriások Jancsit királyuknak fogadták, hűség-gét esküdtek neki és amikor továbbindult fölük, egy sípot adtak neki; csak fujjon bele, ha baj van, s ők ott lesznek abban a minutában. További vándor-lása során érkezett a sötétség országába, ahol a boszorkányok szoktak gyülekeket tartani. Kedves helyek vannak, arra a világ vége felé! Eppen nagy gyűlésre jöttek össze és Jancsinak eszébe jutott, bizonyára ott van közöttük Iluska gonosz mostohá-ja is. Belefújt hát a sípba, ott teremték azon hirtelenében az óriások és kiirtották a boszorkányse-regletet mind egy szállig.

Innen is tovább ment Jancsi és érkezett ahhoz a bizonyos óperenciás tengerhez, melynek másik partja örökké vízből van, vagyis nincs vége sehol. Ezen az óperenciás tengeren túl szoktak a mesék megtörténni. Azért kezdődik minden mese így:

Egyszer volt, hol nem volt, hetedhétországon túl, még az óperenciás tengeren is túl... Jancsi ismét belefűjt sípjába. Megjelent egy viharlábú óriás.

— Na át tudnál-e vinni? — kérdezte tőle.

— Át én, — felelte az óriás, ülj csak a nyakamba.

Jancsi felmászott rá és elindultak.

Vitte az óriás János vitézünket. Nagy lába egyszerre félmérföldet lépett. Három hétig vitte szörnyű sebességgel. De a tulsó partot csak nem érthették el.

TÜNDÉRSZÁGBAN

Hát ez testvérek között is szép út. Ekkor megpillantottak egy szigetet. Az volt Tündérszág.

Csak hogy a bejutás nem olyan könnyű ám! Tündérszág első kapuját őrzötte Féldrófós kormókkal három szilaj medve.

Jancsinak azonban az óriáskirály után — három medve, ez már gyerekjáték. Elintézte őket könnyű szerrel, másnap ugyanerre a sorsra jutott a következő kaput őrző három oroszlán. A harmadik kapuban egy nagy sárkány állott. Jancsi látta, hogy itt már nemcsak vitézség kell, hanem ész és elme is. Hirtelen elhatározta magát, s mikor a sárkány kitért a borzalmas száját, hogy elnyelje, ő gyorsan beugrott a sárkány torkába, lenn a derékban megkereste a sárkány szívét, s beledöfte kardját, aztán lyukat fűrt belülről, s kimászott Isten szép napvilágára. Ennyi fáradság kellett, hogy bejusson szép Tündérszágba. De érdemes volt...

Tündérszágban csak híre sincs a télnek, Ott örökös tavasz pompájában élnek; S nincsen ott nap kelte, nap lenyugovása, Örökös hajnalnak játszik pirossága.

Benne tündérfiak és tündérlányok Halált nem ismerve élnek boldogságnak; Nem szükséges nekik sem étel, sem ital, Élnek a szerelem édes csókjaival.

Nem sir ott a bánat, de a nagy örömtől Gyakran a tündérek szeméből könny gördül, Leszívárog a könny a föld mélységébe, És ennek méhében gyémánt lesz belőle.

Szöke tündérlányok sárga hajaikat Szálankint keresztülhúzzák a föld alatt; E szálakból válik az aranyak érece, Kincsleső emberek nem kis örömére.

A tündérgyerekek ott szívárványt fonnak Szemsugarából a tündérlányoknak; Mikor a szívárványt jó hosszúra fonták, Ékesítik vele a felhős ég boltját.

A RÓZSASZÁL

Jancsi barátunk úgy érzi, áomvilágban jár. Nem akar hinni a szemének. Mindenütt boldogság, kacagás, szerelem, sugárzó szemek. Jancsi elbúsulta magát: mit keresen ő itt egyedül? Árva ebben a nagy boldogságban! Egy tóhoz jutott, s úgy gondolta, hogy itt már ő is elérkezett élete célpontjához: ő is megnyugszik ott lenn a tó fenekén. Elővette a rózsaszálát, amelyet Iluska sírjáról szakított, bedobta a tóba, s aztán ő is utána akart ug-rani.

De csodák-csodája! Mit látott, mit látott! Látta Iluskává válni a virágot. Eszeveszettséggel rohant a habokba. S a föltámadt leányt kiszabadította.

Hát az élet vize volt ez a tó itten, Mindent feltámasztó, ahová csak cseppen. Iluska porából nőtt ki az a rózsza, Igy halottaiból őt föltámasztotta.

Hogy a mese kerek legyen, — a tündérek ott helyben megválasztották Jancsit királyuknak, Iluskát királynéjuknak és

A tündér nemzetség gyönyörű körében S kedves Iluskája szerető ölében Mai napig János vitéz ő kegyelme Szép tündérszágának boldog fejedelme.

TANULSÁG: IGASZÁG, JÓSÁG

Ime, hallottunk egy kedves, szép és kellemes történetet. Egy egész áomvilág elevenedik meg benne. Szébb mint a mienk és jobb mint a mienk. Szébb és jobb, mert ott sohasem történik igazságtalanság. Igaz, hogy itt is vannak rosszak, de azok mindig elveszik büntetésüket, a jóknak pedig, ha jók, még a sárkány sem árthat. A mesében az ember jobb érzése éli ki magát. Vágyakozik egy szébb és jobb világ után. Nincs ember, aki a világ mostani folyásával és elrendezésével meg lenne elégedve. A nép szociológiája benne van a mesében: nem kell oda sok tanácskozás, kísérletezés, háborúskodás, gyűlölködés, erőszak, — a világ boldogítása egytől függ: jónak kell lenni! Mindennek az legyen a mértéke, ki a jó és ki a rossz.

Ne legyen küllönbség ember és ember között és igazságot kell tenni körülményektől, a jót meg kell jutalmazni, a gonoszokat ki kell telepíteni idegen vidékekre. A mesében tehát nem az ember vadsága (primitívtsége), hanem jó, még el nem romlott ösztönei szólnak meg. Gyönyörű tanulsága a magyar népmesének: A világ megszépítésének első feltétele, hogy jobbak legyünk, mint amilyenek vagyunk! Mindezekből az következik, hogy az olvasásnál soha sem szabad éppen csak a történetet nézni, vagyis csak kalandot keresni, hanem egy kicsit gondolkoznunk is, s akkor még annak az egyszerű népmesének is meg van a maga nevelő hatása. A mese sohasem rontja meg erkölcsi érzésünket, sőt neveli azt. Azt pedig nem is kell talán külön hangsúlyoznunk, hogy a magyar népmese fonalán keresztül megnyilatkozik népünk nem egy szép erénye: a bátorság, hűség, lovaság, becsületesség, józan-ság.

(Bass Károly előadása nyomán.)

HOTEL SZABO

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UCCA 7.

Hotel Szabó a belváros közepén fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — polgári árak!

Beszélgetés egy volt cári orosz tiszttel a finn—orosz háborúról

Érdekes poliglott társaságban ismertem meg „emberemet.”

Egy hatvan év körüli, jóarcu öregúr, egy volt cári orosz őrnaggyal hozott össze az a bizonyos, jótékony véletlen.

Először az emigrációban töltött évek keserveiről beszélgettünk. Elmondta, hogy bár meggyőződéssel ellensége a mai orosz rezsimnek, mégis hány-szor kísértette a honvágy, szándékozott haza menni.

— Hiába, Moszkva nem hisz a könnyeknek, — sóhajtja. Pedig eltökélt szándéka volt, soha többé nem politizálni, beletörődni a helyzetbe.

Hosszabban nem szól, belevédező idő s tér távlatába, nekem úgy tetszik, hogy a fáradt nézésű, szürke szem könnyfátyolos lesz, aztán mélyről jövő, tompa hangon folytatja:

— Asszonyom, legyes kegyes Önnek az ég és ne ismerje meg soha a hontalanság kenyerét.

Aztán a finn—orosz háborúra terelem a szót.

— Nem, ez nem orosz—finn háború, ahogy az újságok szeretik feltüntetni és a finnek sikeres el-lentállása nem jelenti az orosz hadsereg vereségét. Jobbjával széles gesztust tesz:

— A lapok legtöbbször úgy szereti feltüntetni a dolgot, mintha a száznolcvan milliós Oroszország szenvedett volna vereséget az alig négymilliós Finn-oroszországtól.

Aztán elmondja, hogy itt mindössze arról van szó, hogy egy számszerűleg alig valamivel nagyobb szovjet-hadsereg nem tudott eddig megbirkózni a kétségtelenül bátor finn hadsereggel és főként a terep nehézségeivel.

Neki szegzem a kérdést: A szovjet vezetőknek tisztában kellett lenniük ezen nehézségekkel. Akkor...

— Látja asszonyom, számunkra ez a fontosabb. Arcán derűs mosoly pajzánkodik, pillanatokig

hallgat, mintha éltető reménynél melengetné lelkét.

— Az eddigi balsikerek nem az orosz hadsereg veresége, hanem a szovjet rendszert ért súlyos csapások. A szovjet urak örömet hittek a finn kommunista párt vezetői azon jelentéseinek, amelyek szerint az első komoly támadásnál a finn nép, de különösen a finn munkásság fel fog lázadni a mostani „burzsuj” vezetők ellen. Ezen téves információ alapján egy, a megoldandó nehéz feladat szempontjából teljesen elégtelen hadsereggel kezdték meg a támadást.

— Ön szerint tehát nem a szovjet hadsereget érte a vereség?

— Elsősorban és főleg a szovjet politikát, a mely abban a tévhitben ringatta magát, hogy a „mindenható és boldogító” ideológia kellőleg előkészítette a talajt a bolsevik hadsereg részére. Majd rövid szünet után hozzátette:

— A finn helyzet azonban világosságot derített, szinte választ adott a kérdésre: A népek nemzeti életet akarnak élni. Minden nép kiakarja élni egyéniségét.

Ezen a kérdésen hosszasan elbeszélgettünk. Agyamban folyton ott motoszkált a kérdés: Vajon mi lesz a finn nép sorsa? Fog-e a szovjet több milliós hadsereggel támadni, amely elegendő lesz arra, hogy a kis finn népet leigázza? Informátorom hosszabb fontolgatás után a fejét rázza:

— Nem hinném, hogy a szovjet vezetők ezt válasszák. Túl nagy befektetés lenne, amely nem érne fel a várható eredménnyel. A finn példa praktikus értékkel bír minden nép számára, mert megmutatta, hogy egy kis ország is sikeresen védheti meg függetlenségét, ha helyén van a szíve és az esze.

Londonban már alig lehet látni autókat az uccákon

December óta 50 százalékkal csökkent az autóforgalom az angol fővárosban

Londonból jelentik: Karácsony előtt beszámoltam arról a nagy mozgalomról, amelyet az angol automobil-tulajdonosok indítottak az erősen fel-emelt adó ellen. Az új adó, mely

majdnem nyolcvan százalékkal nagyobb az előzőnél, amely január elsején lépett életbe.

A pénzügyminisztérium nem vette figyelembe a lapok, az ipari érdekeltségek észrevételét és kérelmét, kitartott eredeti elhatározása mellett s ennek eredménye az volt, hogy az angol automobilforgalom az új adó életbeléptetésekor már szemmel láthatóan csökkent.

A nagy lapok az új napjaiban kiküldték fotóriportereiket a legforgalmasabb útkeresztezésekhez s egész uccákat fényképeztek le, amelyeken, — szinte hihetetlen — a déli órákban se volt látható magánautó. Például London belvárosában készítettek egy ilyen felvételt s hogy hitelességéhez kétség ne férhessen, úgy fényképezték le az uccát, hogy a képen látható a sarki óra is, amely a felvétel pontos idejét mutatja.

Ezen az uccán képen nyolc autóbust, tizenegy taxit és egy árva magánautót lehet látni.

Ezt a véletlen játékának is lehetne tán tekinteni, ha a statisztikai adatok a nagy kihaltságot meg nem erősítik.

December 18-ától január 2-áig a hajtási engedélyek száma ötven százalékkal csökkent az előző évhez képest.

Ez annyit jelent, hogy a londoni magánautók vezetőinek fele nem váltotta ki új hajtási engedélyét, amely után az adót fizetnie kell. Ezt a néma tüntetést, de inkább gazdasági megfontoltságot, — a biztosító intézetek adatai is igazolják. Eddig a nagy angol társaságoknál az autótulajdonosok huszonöt százaléka mondta fel a biztosítást, ez a szám azonban csak növekedhetik, mert igen sok kocsinak a biztosítása január közepén jár le s ezeket a köte-séket egyszerűen nem újítják meg. Mondanunk sem

kell, hogy a háború kitöréséig is erősen csökkentek már az angolok a magánautó-forgalmat s erre vonatkozólag szintén a biztosító intézetek adatai voltak a legmegbízhatóbbak.

Ezek szerint Anglia autóforgalma a biztosító intézetek kimutatása szerint a háború kitörése utáni hónapokban harminc százalékkal esett, tehát

minden száz autó közül szeptember, október és november hónapban harminc megállt, vagy bevonult.

A forgalomban levő hetven autónál is újabb negyven-ötven százalék visszaesésre kell most számítani s így nagyon könnyen valóra válik a szakemberek jóslata, hogy a háborús bevonulások, de főként a túlmagas adók miatt Anglia autóparkjának körül-belül ötven-hatvanöt százaléka a garázsokban várja meg a jobb időköt.

Természetesen a forgalom gyorsaságának csökkenése erősen érezteti majd hatását az angol gazdasági élet lebonyolításánál is. De ettől eltekintve, pontos számadatok alapján

több mint másfél millió ember kenyerét veszélyeztetti ez az önkéntes korlátozás.

Nem lehet autót eladni, mert mindenki a-on van, hogy a kocsiján túladjon s a benzinállomások is sokkal kevesebb embert foglalkoztatnak.

Vannak olyan körülmények is, hogy a kormány a magas adót nem a kincstár fokozottabb bevételeinek reményében hozta be, hanem azért, hogy a benzinpocsékolásnak gátat vessen. Valószínű, hogy nem akarták a benzinmennyiséget újból korlátozni s illymódon egyszerre két célt értek el:

Anglia benzinkezelte majdnem teljes mértékben a hadsereg rendelkezésére áll.

és az állam a csökkent autótartás mellett is elérte a régi adóbevételét.

Annyi bizonyos, hogy London nagy garázsai-ban egész emeleteket betöltve állnak letakarva a használatból kivont autók.

Moszkva-Kárpátok-Finnország

Három háboru bebizonyította, hogy a katonák legnagyobb ellensége a fagy és a hó

Az északi vidékeken jelenleg dúló háborúban óriási lehet a támadó oroszok vesztesége. Régi szabály, hogy a tél nem való háborúskodásra. Az időjárás tulságosan apasztja az állományt. A csapat elfogy, mielőtt számbavehető eredményt elérne. Ezt bizonyítja a hadi tapasztalat.

A legnagyobb arányú téli hadjárat — a világháboru előtt — az volt, amelyet Napoleon 1812-ben az oroszok ellen vezetett. Győzelmekeket aratott, de

végül is a hideg elfogyasztotta seregét.

450.000 emberrel lépte át június elején a Niemen folyót. Ez a szép hadsereg, miután több nagy győzelmes csatát (Smolensk, Borodino) vívott és Moszkvát elfoglalta, október elején még mindig 250.000 főt számlált. Ebből 110.000 fő volt Moszkvában, Napoleon vezetése alatt. A többi igénybe vette az oldalakat és az utánszállítást biztosította. Október közepén kezdte meg a hadseregnek moszkvai csoportja (100.000 fő) a visszavonulást. Ekkor köszöntött be a hideg, amely

rettenetesen pusztított a téli háborura fel nem szerelt csapatok között.

November végére a sereg már lepadt 30.000 főre és ebből december közepén már csak 5000 fő jött vissza, sorban és rendben, a Niemenen.

A világháború alatt, 1915. január 23-ától április végéig a Kárpátokban lezajlott az orosz-magyar hullámzó hadművelet, amelyet a hadtörténelem „Kárpáti téli csata” elnevezés alatt foglal össze.

Ennek a vesztesége felülmutta Napoleon hadseregének 1812-ben elszenvedett veszteségét.

Annak bemutatására, hogy a téli időjárás hatása alatt miként zsugorodik össze a csapat állománya, ismertetjük az egykori 41. magyar honvéd hadosztály Oroszország elleni kárpáti harcainak néhány heti időszakát. Ez a hadosztály a téli csatában február közepétől kezdve vett részt és március 10-ig volt támadásban. Állománya február 15-én igen szép volt: 11.216 puská, vagyis majdnem az előirt teljes hadilét-szám. Március 1-ére (vagyis 13 nap alatt, miközben a hadosztálynak 4 nehezebb csatanapja volt), a hadiállomány 6806-ra szállt le. A 4410 főre rugó veszteség így oszlott el:

2674 halott és sebesült, 410 beteg, 1326 eltűnt,

akiknek fele halottnak és orosz kézre került sebesültnak, másik fele fogolynak számítható.

Március 7-én és 8-án ismét nehéz, de győzelmes harcok voltak a hadosztálynak. Elfogott az oroszoktól 16 tisztet és 1613 embert, zsákmányolt 4 géppuskát.

Ezek a harcok a hadosztály létszámát újból erősen fogyasztották.

A hó, fagy és vihar a csapatokat nagyon kimerítette, egyben pedig igen magasra emelte a betegek, különösen a fagybetegek számát. Március 9-én

a hadosztály már csak 3936 puskát számlált,

de ezt az erőt is csak úgy érte el, hogy közben 1300 főnyi pótlást (menetszázadot) kapott.

A következő nap a hadosztály parancsnoka jelentette, hogy a hadosztályt

a fáradalmak, a hóvihár, a helyenként embernagyságu hó támadásra képtelenné tették,

sok ember keze-lába elfagyott, a sebesültek nagyrészt az utóbbi napok alatt nem lehetett a harcstérrel elszállítani — és így megfagytak stb.

Március 15-én a hadosztály ereje 3256 puskát tett ki.

Április közepéig, vagyis két teljes hónap alatt a hadosztály vesztesége volt:

7955 halott és sebesült, 7264 eltűnt és fogoly, 7373 beteg. Utóbbiak között 1200 fagyási eset.

Ilyen nagy veszteséget a hadosztály természetesen csak azért birt el, mert rendszeresen kapott emberpótlást.

Igy ment ez a hadsereg valamennyi hadosztályánál.

Ezért emésztett el a kárpáti téli csata úgy magyar, mint orosz részen kerekén 800 ezer embert.

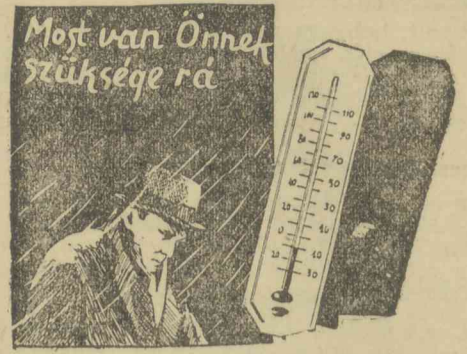
Ennek fele tehető a betegek. A rendelkezésre álló adatok nem nyújtanak külön felvilágosítást a hegység és a zord tél okozta (vagyis vértelen) veszteségről, de

tudjuk, hogy több volt a beteg, mint a sebesült.

Az állandóan szabad ég alatt való tartózkodás kapcsolatban a meleg étel rendszeres hiányával, a szervezetet annyira lerontotta, hogy a zord időjárás és a fokozott testi munka (kapaszzkodás, beásás, hólapátolás) nagyobb veszteséget idézett elő, mint az orosz fegyverhatás. Azt is tudjuk, hogy

nagyon sok ember megfagyás következtében vesztette el életét.

Ezek után gondoljuk el, hogy a finnországi hadszíntéren milyen rettenetes veszteségeket okozhatott a 20—30, sőt 50 fokos hideg és a nagy hó a silány elhelyezési és utánszállítási viszonyok mellett heteken át támadásra rendelt orosz hadosztaloknak. Talán nem tévedünk, ha az ilyen vértelen veszteséget eddig a támadó csapat állományának felére tesszük. J. F.

amikor a hőmérő higanyoszlopa alábbszáll, a napok rövidülnek, az utca sáros, — akkor van szükség hatásos szerre a hüléses megbetegedések ellen. Ha érzése az, hogy grippe akarja megtámadni, vegyen be azonnal egy

ALGOCRATINE

ostyát, mely megóvja Önt esetleg hetekig tartó ágybanfekvéstől, betegsége alatti keresetképtelenségtől és egyedüllétől. Algocratine megszünteti az ischias, csúsz, köszvény, neuralgiák okozta fájdalmakat, fejfájást, fogfájást, menstruációs fájdalmakat, valamint a hüléses megbetegedések kellemetlen tüneteit. Algocratine megelőzi a bajt és gyógyítja, megóvja a betegségtől és egészséget biztosít.

Gyógyszertárakban és drogériákban kapható

Elmegyógyintézetben halt meg egy kanadai hóhér, aki civilben befolyásos politikus volt

Néhány nappal ezelőtt a montreali elmegyógyintézetben meghalt Kanada egyik legérdekesebb embere, Arthur Bartholomew, akit két néven ismert Kanada lakossága. Arthur Bartholomew valódi nevén közéleti személyiség volt, aki Montrealban jelentős politikai szerepet is játszott. A köztisztviselőben álló férfit azonban Arthur Ellis álnéven is ismert személyiség volt, elsősorban az igazságügyi hatóságok előtt. Itt sem mint bűnös, hanem mint ítéltvégrehajtó szerepelt:

ő volt Kanada főhőhéja és ebben a minőségben több, mint ötszáz halálos ítéletet hajtott végre,

anélkül, hogy barátai tudomást szereztek volna arról a foglalkozásról.

EGY AKASZTÁS 100 FONT

Arthur Bartholomew a világháboru alatt frontszolgálatot teljesített és több kitüntetést szerzett. A háboru után kilépett az angol hadseregből és elküldte pályázatát a kanadai kormányhoz, amely Angliában hóhért keresett. Arthur Bartholomew Arthur Ellis néven küldte el pályázatát, amelynek alapján a kanadai kormány szerződtette a főhőhéri állásra. Mint a Paris-soir a kanadai hóhér kettős életéről szóló beszámolójában megírja, Arthur Bartholomew igen jó anyagi körülmények közé került hóhéri állása révén. Szerződése értelmében külön fizetést kapott Quebec tartományban végzett hóhéri munkájáért, a többi kanadai tartományban előfordult akasztásokért pedig száz font honoráriumot folyósítottak részére.

Az álnéven működő hóhérnak sok munkája akadt és így jelentős jövedelemhez jutott. A kanadai törvények értelmében a sajtó csak szűkszavu hivatalos jelentéseket közölhet a kivégzésekről, a melyek zárt börtönudvarokon történnek. A kivégzésről tilos fényképfelvételt készíteni és ezek

a korlátozások lehetővé tették Arthur Bartholomew számára, hogy husz éven át folytathassa kettős életét.

A hóhér ugyanis a polgári életben megtartotta igazi nevét.

A BEFOLYÁSOS POLITIKUS

Montrealban hóhéri jövedelméből házat vásárolt és feleségül vett egy szép, jó családból származó fiatal leányt.

Felesége előtt eltitkolta hóhéri mesteriségét és szabad idejében politikával foglalkozott.

A quebeci tartomány helyi kormányának elnöki székébe az ő agitációja segítette Sir Lomer Guint, aki pártja választási bizottságának elnökévé tette meg a kitűnő fellépésű, behizelgő modoru, köztisztviselőben álló montreali polgárt, Arthur Bart-

holomew-t. A választási vezér olyan jól játszotta kettős szerepét, hogy még az igazságügyi hatóságok sem jöttek rá arra, hogy Arthur Ellis hóhér az ujságokban és négygyűléseken sokat szereplő Arthur Bartholomew politikai agitátorral azonos.

A hóhér harmónikus családi életet élt, felesége boldogságát azonban megzavarta férje gyakori távolléte. Az asszony névtelen leveleket kapott, a melyek szerint férje barátinókat tart és azokhoz utazik el. Az asszony megfigyeltette férjét, de a magándetektívek sem tudták kinyomozni Arthur Bartholomew igazi mesteriségét és élete titkát. Arthur Bartholomew vigyázott arra, hogy feltűnés nélkül jelentkezzen a börtönökben, ahová mesterisége szólította és a magándetektívek azt jelentették az asszonynak, hogy férje magasrangú igazságügyi és politikai személyiségeket látogat meg, amikor napokra eltávozik hazulról. Az asszony megnyugodott, de a véletlen mégis feltárta férje féltveőrzött titkát.

MINDEN KIDERÜL

Arthur Bartholomew ötszázötvenedik kivégzését hajtotta végre és ez a kivégzés okozta tragédiáját. A nagy gyakorlattal és tapasztalattal rendelkező hóhér egy Tomasina Sarao nevű gyilkos asszonyt akasztott fel. Az asszony nagyon kövér volt, a hóhér viszont vékony kötelet használt az akasztáshoz. A kötél elszakadt és a hurok valósággal lefejezte a gyilkos asszonyt, akinek feje a börtön udvarára gurult. Akasztás helyett tehát lefejezés történt és ez a szokatlan kivégzés sokat szerepelt a kanadai sajtóban. Az ujságok leközlötték Arthur Ellis fényképét is, amelyben

Mrs. Bartholomew iszonyodva ismerte fel férjét.

Az asszony heves szemrehányásokat tett férjének és nyomban elhagyta. Érdekes, hogy a montreali közvélemény nem tagadta meg rokonszenvét a kettős életű Arthur Bartholomewtől és az asszony eljárását helytelenítették.

Arthur Bartholomew a szerencsétlen végű ötszázötvenedik akasztás után megvált hóhéri állásától és családi életének összeomlása következtében ivásnak adta magát. Később

a morfium rabja lett és súlyos idegbajjal került elmegyógyintézetbe.

Felesége ekkor már megbánta, hogy elhagyta férjét és az elmegyógyintézetben mindennap meglátogatta. Az asszony régi kanadai népdalokkal szórakoztatta súlyosan beteg férjét, aki azonban többé nem nyerte vissza egészségét.

KÖZGAZDASÁG

A gazdasági növények táplálkozása

A magban és a vetőgumóban meghuzódó alvó életet, megfelelő nedvesség és meleg hatása alatt, a bennük elrejtett csira, ébreszti fel szunnyadó állapotából, amikor is áttöri a talajt, levelet hajt és gyökeret ereszt. A magban vagy a vetőgumóban az elemi erők hatása következtében életműködési folyamat indul meg és a csiranövény táplálkozásra kényszerül. Ameddig a csiranövénynek levele és gyökérzete nincsen, a magból táplálkozik és ezután teremti meg a további fejlődéshez szükséges táplálkozási szerveit. Amint azonban a csiranövény megerősödik, levelei révén a levegőből, gyökérzete révén pedig a talajból meríti további tápanyagszükségletét. Hogy tehát a magból vagy a vetőgumóból virágzó élet fakadjon, ahhoz levegő, nap-sugár, nedvesség és a talaj nyújtotta tápanyagok kellenek a növényzet számára. Ahol ezek a természetesen hiányoznak vagy elégtelenek, ott a növény fejlődése és terméseredménye is silány.

Gazdasági növényeink a lét- és fajfenntartáshoz szükséges tápanyagokat sajátos tehetségükkel fogva fajuk, nemük, természetük szerint a jelenlévő különféle természetanyagokból választják ki. Nagyon fontos a termés eredménye szempontjából, hogy milyen növényeket milyen vetésforgóban termelünk, mert minél jobban megfelelnek az adott termelési tényezők a termelő növény sajátos tulajdonságainak, annál szebben fejlődik a növény és ezzel a fejlődéssel arányban emelkedik a termés eredménye is.

Mit vesz fel a növény leveleivel a levegőből és mit fogyaszt gyökérzetével a talajból? A levegőből levelei útján szénhidrot (szén-savat) von el, míg a talajból gyökérzetével vizet és a vízben oldott növényi tápanyagokat nyeri, úgy mint nitrogént, foszfort, káliumot, kalciumot, magnéziumot és vasat, továbbá a vízben és széndioxidban szereplő hidrogén, oxigén és szén szerepel, összesen tehát tizenegy elemi alkotó rész képezi minden gazdasági növény szervezetének összetételét. Amennyiben ezen felsorolt tizenegy elemi alkotó rész bármelyike is hiányzik, vagy elégtelen volna a kultúr növény szükségleteinek a kielégítésére, úgy a növény belső szervezetében zavarok lépnek fel és ez a körülmény a fejlődés és terméshozam rovására megy.

Miként bonyolódik le növényeink táplálkozása? Gazdasági növényeink, mint tudjuk, tápanyagpótlásra szorulnak, amit trágyázással adunk meg a földnek, hogy ilyen módon növényeink a hiányzó vagy elégtelen tápanyagszükségletet kielégíthessék. A trágyázást a termelésre szánt növény tápanyagszükséglete szerint hajtjuk végre. Mi nem az itt leírt szempontok figyelembevételével trágyázunk, hanem tetszésünk szerint, amint éppen erőltet trágyakészletünk kihordása és alászántása azt megengedi. A föld legyen trágyázva, — ez a cél vezet gazdáinkat és nem az, hogy a kihordott trágyában kellő arányban adva van-e minden olyan tápanyag, amelyre a termelésre szánt növény ehez, vagyis amint azt a növény szervezeté, alkotó részeinek összetétele megköveteli. Gazdáink körében főleg azért nem hódítottak teret nagyobb mértékben a most leírt helyes trágyázási követelmények, mert olyan földjeik vannak, amelyek az elavult trágyázási rendszerünk mellett is annyit teremnek, hogy legrosszabb esetben a vetőmagok az öt-hatszorosát meghozzák. Az ilyen földek természetesen akkor, ha korszerű trágyázási kezelésben részesülnének, vagyis úgy trágyáznánk a földet, amint azt a növény faja, neme és természetének az összetétele megkívánja, akkor az említett mennyiség négy-ötöszeresét lehetne termésben elérni. Ezenfelül nem függünk az időjárás szélsőségeitől sem annyira, mert a kulturállapotba hozott földek, ha okszerű kezelésben részesülnek, elmentálabbak lesznek a szárazsággal szemben. Az a körülmény, hogy növényeinknek milyen igényeik és szükségleteik vannak és mennyiben szorulnak azok kielégítésre, az nem igen érdekelte eddig gazdáinkat. Azonban a megváltozott időkre való tekintettel gazdáink gondolkodásmódjának is meg kellett változnia. Amíg egy család husz hold földből élt meg azelőtt, addig nemmi sem kényszerítette a gazdát arra, hogy megszokott gazdasági rendszeren változtasson. A család elszaporodása és a parcellázás folytán viszont ma már négy-öt család húzza meg magát a husz hold földön. Ezen állapotban még csak változtatnunk kell és pedig olyképpen,

hogy az összezsugorodott földeken háromszor annyit kell termelnünk, mint eddig és ezenkívül a leginkább piacképes termelési ágakra kell áttérnünk. Ehhez azonban kívánatos mindazon gazdasági alapismeretek elsajátítása, amelyek révén a többtermelés elérhető. A törekvő gazdának tehát éreznie és számolnia kell a termelésre szánt növényzet szervezetének egészséges vérkeringésével, emésztő és lélegző szervének megsebezhető oldalával, tápanyagszükségletének pótló körülményeivel stb. Gazdáink ma már nem állhatnak tájékozatlanul a termelésre szánt növényeik szervezetének és alkotó részeinek az ismereteivel szemben. Éppen a hiányos ismereteknek tudható be, hogy a gazdák növényeiket igénytelenséghez szoktatják, aminek káros következményeivel lépten-nyomon találkozunk. Az említett tizenegy elemi alkotó rész közül, ha valamelyik hiányzik, vagy elégtelen mennyiségben van jelen, úgy a hiányzó rész pótlásáról feltétlenül gondoskodni kell, mert ellenkező esetben a növény fejlődésében zavar áll be. Amint a hiányzó alkotó részt a növény fejlődési fokának határáig pótoljuk, a növény fejlődésében és terméshozamában javulás érezhető. Ha viszont a hiányzó alkotó részt a szükségelt mennyiségen túlra fokozzuk, úgy ez a körülmény is kedvezőtlenül befolyásolja a növény fejlődési lehetőségét, annak ellenére, hogy a tiz alkotó rész a növényi tenyésztési feltételeinek megfelelő. Ebből világos, hogy a gazdasági növényeink nem az egyes tápanyagokból, hanem a nélkülözhetetlen tápanyagok összességéből élnek. Megállapítható tehát az is, hogy a termés nagysága mindig a legkevesebb, vagy a hiányzó tápanyagszükségletéhez igazodik. Ha pedig a hiányzó tápanyagot mesterségesen növeljük, úgy ennek arányában a termés is több lesz.

Meggyesi István.

Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet közleménye

A tavaszi vetőmagvak beszerzéséről

Bár több mint egy hónap választ el minket a tavaszi vetőmagvak megkezdésétől, mégis foglalkoznunk kell már most a vetőmagbeszerzés teendőivel, nehogy az utolsó napokra hagyva ezt a fontos dolgot, késedelmes szállítás, a készletek kifogyása, vagy megdrágulása révén károsodjunk.

Legelőször is azt kell megfontolnunk, hogy azokból a magvakból, amelyekből saját készleteink vannak, ne vegyünk-e mégis máshonnan vetőmagot? Ez két okból lehet indokolt. Ha a saját magunk fajta nem jó és ha bár a fajta ellen nincsen kifogásunk, de termésünk használhatósága, azaz csiraképesége, tisztasága, a szemek fejlettsége nem olyan, mint ahogy azt a jó vetőmagtól megkívánhatjuk.

A csiraképeségről a csiráztatási kísérlettel győződünk meg. Ezt többféleképpen végezhetjük. Nedvesen tartott itatós papiros között, egy tányér nedves (de nem túl nedves) homokban, vagy földben, vagy olyan csiráztató készülékekben, amelyek beszerzését gazdaköreinknek ajánljuk és amelyek mintáit irodánkban bemutatjuk.

A kifogástalan csiraképeséget akkor is kössük ki, ha a magot mástól szerezzük be. Ha az eladó azt nem tudja szavatolni, akkor ne kössük meg az üzletet, mielőtt mintát nem kaptunk a kínált magból és azt csiráztatási próbának nem vetettük alá. A csiráztatást szobahőmérsékleten végezzük, mert hideg helyen a mag csak igen lassan, vagy egyáltalában nem fog kicsírni. A gabonamagvaktól és herreféléktől általában megkívánjuk, hogy 100 magból legalább 90, de lehetőleg 94—96 kicsírászk. A csirázási százalékot nagyon leszállíthatja az aratás

Fájdalomtól sújtottan tudatjuk, hogy szeretett édesapánk,

VASS MÁRTON

életének 78-ik évében, e hó 19-én este hosszabb szenvedés után elhunyt.

Drága halottunkat a temesvári józsefvárosi katolikus temető halottas házából fogjuk örök nyugalomra helyezni e hó 21-én, vasárnap d. u. 1/4 órakor.

Az engesztelő szentmisét e hó 25-én, csütörtökön reggel 9 órakor fogjuk megtartani a józsefvárosi katolikus plébániatemplomban.

Temesvár, 1940. január 20.

Holland-Amerika Linie

Rendszeres indulás
Északamerikába
Középamerikába
Délamerikába és
Ausztráliába

Fizetés közben
a hivatalos áriolyamon

Felvilágosítások és jelentkezések:

Organizatia Romania
de Turism S. A. R.

Timisoara; Bul. I. G. Duca
Savoy szálló mellett.
Bucuresti: Calea Victoriei 70

után bekövetkezett esős időjárás, a hanyag magtári kezelés (dohosodás) a hüvelyesek zsiszik-kártétele. A lóhere és lucernamag vásárlásánál követeljük meg azt, hogy államilag szavatolt arankamentes magot adjanak.

Ne sajnáljuk az elsőrendű magért kiadott pénzt, mert annak tisztasága, növekedési erélye kárpótást fog adni a költségtöbbletért.

Különösen sürgős a tavaszüzvetőmag beszerzése, mert azzal kell a vetést kezdeni és mert a készletek csekélyek ebből a ritkán használt, csak az idehez hasonló körülmények között keresett vetőmagból.

Amelyik községben a gazdák még nem ismernek a csanádi 88. számú nemesített zabot, azokban ajánljuk, szerezzenek be legalább 1—2 mázsa eredeti magot, hogy ezt a mindenfelé jól bevált féleséget elszapírták.

Azoknak a gazdáknak, akik vörösherét szoktak termelni, ajánljuk, hogy kísérletképpen vessenek közéje olasz perjét. A kétféle magot a védőnövény — árpa vagy zab — magjával összekeverve, együtt legcélszerűbb elvetni. Az olasz perje növeli a takarmánytermést, könnyíti a gyűjtést (hamarabb és egyenletesebben szárad, mint a here) és a here kedvezőtlenebb években pótolja annak a hozamát. Zölden takarmányozva, elhárítja a felfúvódás veszedelmét. Kataszteri holdanként 8 kgr. here és 8—10 kgr. olasz perjemag elegendő.

A sertésenyésztő gazdák ne feledkezzenek meg arról, hogy malacik és süldők gyors és egészséges felneveléséhez nélkülözhetetlen fehérjedős abrak-takarmányhoz legolcsóbban saját termelésű hüvelyes magtermelés útján juthatunk. Szerezzenek be ezért idejekorán szója, Viktória borsó, szeges borsó vagy lóbab vetőmagot.

Ne feledkezzünk meg arról sem, hogy csávázni nemcsak az őszi búzát kell, hanem a tavaszi gabonaféléket is. A búzát, árpát bordói lével, vagy száraz porpáccal. A zabot formalinoldattal (100 liter vízbe 1/4 kgr. 40%-os formalin) csávázzuk úgy, hogy félig megtöltött zsákokban egy negyed óráig hagyjuk az oldatot tartalmazó kádban, majd gyakori lapátolással, vékonyan elterítve, megszáritjuk. Ez a csávázás mentesíti zabtermésünket a sokszor oly érzékeny kárt okozó porüszögtől.

— A kartellek áremelési kérelmei. A kartellek legfőbb tanácsa, mint már közöltük bucurstii jelentés alapján, szakértők vizsgálata tárgyává tette a kérés jogosságát. Elvileg már is állást foglalt, a tanács oly értelemben, hogy nem lehet az árak emelését egyszerűen a nyersanyag árak emelkedésének arányához kötni, mert az árak jelentékenny részénél, a nyersanyagnál is nagyobb részét teszi az előállított árunál a munkabér és olyan egyéb kiadások, amelyek áremelkedést alig mutatnak, vagy legalább is aránytalanul kisebbet a nyersanyagnál. Ennek folytán a kartellek legfelsőbb tanácsa utasította az érdekelt gyárat, hogy termelési önköltségi árait mutassák ki a szakférfiak előtt és az esetleges új ármegállapítás ennek az önköltségi előállításának a spekulatív törvényben megengedett használatával való emelése alapján lesz ellenőrizhető és engedélyezhető.

Eddig nem importált cikkek behozatali engedélye

Ebben az évnegyedben nemcsak azok kaphatnak behozatali engedélyt, akik eddig is kaptak és így régi behozatali kvótával bírnak, hanem amennyiben a behozatali közszempontokból kívánatos, olyanok is, akik eddig nem importáltak. A külkereskedelmi hivatal egyáltalában elvileg akar eltérni az eddigi gépies megosztás rendszerétől és az árú szükségessége, valamint a behozatali lehetősége a kérdéses országból, képezi az engedélyezés és a mennyiség kiszámításának az alapját. A szállítási nehézségek figyelembe vétele folytán a külkereskedelmi hivatal a juttatásbehozatalt kérvényező vállalatokat figyelemzette, hogy az itt fennálló nehézségek folytán térjenek át a cellulose fonalból készült zsákok gyártására.

= A petróleumszállítás meggyorsítása. A CFR vezérigazgatósága a petróleum ciszternák megtöltése, szállítása és az üres tartályok visszaküldésére vonatkozólag rendeletet adott ki és eszerint ezeknek az állomásokon való vesztegelése a 48 órát nem haladhatja meg.

= Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Holland forint 75.49—76.59, belgas 23.87—24.22, angol font 567.87—576.15, dollár 141.10—143.17, francia frank 3.22—3.77, cseh korona 4.68—4.77, francia frank 31.81—32.29, szlovák korona 4.68—4.77. Ezekben az árfolyamokban a harmincnégy százalékos felár is bennfoglaltatik. A következő árfolyamok felár nélkül értendők: drahma 0.90—1.60 és 1—1.62, dinár 2.89—3.05, márka 40.50—49 és 41.50—50, pengő 26.50—27, olasz lira 7.17—7.17, leva 1.60—1.68, zloty 0—19.

= Kevés a kereslet a bányási gabonapiacra és így az üzleti forgalom csendes. A piaci árak a következők: Búza 470, tengeri 390, korpa 330, újmag 500, muharmag 730, napraforgómag 790 tökgab 1.400, tavaszi árpa 500 lei százkilónként. A lóheremag 40 és a lucernamag 60 lei kilónként.

(=) Kisállat-kiállítás. A Fauna állattenyésztő egyesület kisállat-kiállítása tegnap délben nyílt meg a Novotny-vendéglő nagytermében. A kiállításon a tyukok, libák, kacsák, galambok, fácánok és más szárnyas állatok sokszáz változatát mutatják be gyönyörű példányokban. Azonkívül látható a sokféle házinyúl és egyéb kisállat. A kiállítás ünnepélyes megnyitására tegnap délben jelen volt Ciupe dr. királyi helytartósági vezértitkár is, aki dicséretes szavakkal emlékezett meg a Fauna-egyesület munkájáról és a kisállatok tenyésztése terén elért sikereiről.

RÓZSASZÜRET

IRTA: LIGETI ERNŐ

58

Oly nagy volt benne a meggyőződés, hogy amit ő helytelennek vélelmez és elítél, mint józan észsel ellenkezőt, annak össze kell omlania, hogy szinte várni lehetett volna, amint egy pohárral a kezében felemelkedik és ünnepélyes szavakkal az ajkán felszabadítja a Phönix wrangelista személyzetét.

Gaston udvariassan elébe tölta a konyakot, hádd merítsen magának belőle derülést az est további óráihoz. Tynner szórakozottan koccintott, de nem itta ki a poharat, érintetlenül visszatartotta a helyére. Most már megint másutt kalandozott az esze. Ránézett Boris cár képére, kisé megviselt rájárában a tükör felett és újra kérdezett magában: vajjon Isabel is alkalmazkodni fog az új környezet törvényeihez? Belekérülve egy egészen más életviszonyba, nem fogja önkéntesen száműzetésnek tekinteni, hanem annak minden sajtásága második természetévé válik? Vajjon érdek-e még mindig Ha jobbk eszemre hallgatok, valóban tiltakoznom kell az ellen, hogy egy ilyen kolportázs regény figurája legyenek. De a nők, mit tagadjam, vénségemre kezdenek érdekelni, — s szemet újra ráfordította a Wrangel-hölgyekre, ezekre a Sonjákra és Tatjánákra, akik a benyúló szobában, miután az összes vendégek elszéledtek, blokklapokon számoltak el egy őszeshajú civilruhásnak. Az egyik orosz nő mosolyogva húzta el a száját, széles szája volt, húsos ajka, a szeme kék és ez a szem most kinézett az ajtón keresztül reá, mintha jelt adott volna: én vagyok az a kivétel, amelyik a szabályokat erősíti... De azután elvonult mind a négy hölgy, az őszes, egyenes tartású férfi pedig beült a felirónő üresen maradt helyébe, bozontos szemöldöke alól gyors tekintettel számbavette a kockacukrokat, a kipurciót

SPORTESEMÉNYEK

Megváltoztatják a labdarugójátékosok javadalmazási rendszerét

Gyökere reformmal lehet csak megakadályozni az egyesületek csődjét. Targyalások a szövetségben a játékos fizetések ügyéről

A hivatásos labdarugójátékosok fizetésének ügye csupán néhány hónappal ezelőtt foglalkoztatta a szövetség vezetőit. Közben az idő eltelt és az egyesületek kénytelenek voltak a játékosokkal szemben szerződésben vállalt kötelezettségeiknek eleget tenni. Ez azonban legtöbbször nagy nehézségek árán sikerült, aminek végül is az lett a következménye, hogy igen sok egyesület ma már nem képes kifizetni a játékosok javadalmazását. All ez főképpen a téli időszakra, amikor az egyesületek részére megszűnik minden bevételi lehetőség és ha van, úgy a készből kénytelenek a fizetéseket eszközölni. Legutóbb a szövetség köreiben ismét behatóan foglalkoztak a jelenlegi rendszerrel és annak hibáival. Egyöntetű vélemény szerint ezt a rendszert, amely Angliában nagyszerűen bevált, Romániában nem lehet továbbra is alkalmazni. Ha a szövetség nem nyul bele erélyes kézzel a dologba, úgy arra lehet számítani, hogy a tavasz folyamán a nem-

zeti bajnokságban szereplő csapatok anyagiak hiányában kénytelenek lesznek feladni eddig elért helyezésüket és fizetésképtelenség következtében beszüntetni a játékosok járandóságainak kiutalását.

Magyarországon olyképpen oldották meg az ügyet, hogy a professzionizmus kiküszöbölésével módot adnak a játékosoknak arra, hogy játékok után megfelelő díjazásban részesüljenek. Iuga Liviu legutóbbi budapesti tartózkodása alkalmával részletesen tájékozódott a magyarországi rendszer iránt és a főszövetség legközelebbi ülésén bőséges tájékoztatást ad. Nincs kizárva, hogy már a közeljövőben Romániában is bevezetik a magyarországi rendszert, amely egyedül van hivatva arra, hogy egyfelől biztosítsa a játékosok jövedelmét is, másfelől pedig lényegesen könnyít az egyesületek helyzetén is.

Sporthekek mindenfelől

A Rapid jégkorongcsapata nem utazott el Belgrádba. A bucarestii Rapid jégkorongcsapatának pénteken kellett volna elutaznia a jugoszláv fővárosba, ahol több mérkőzést kötött le. A csapat azonban nem utazhatott el, mert Belgrádból távirat érkezett, amely közli, hogy ott esik az eső. A Rapid portyája tehát néhány napi késést szenved. A kiutazásnak nincsen semmi akadálya, mert azt az Ország Öre intézmény is engedélyezte.

Magyar-német válogatott ökölvívó mérkőzés. A német amatőr ökölvívók a közeljövőben két ország közötti mérkőzésen vesznek részt. Február 11-én Boroszlóban Magyarország, február 25-én pedig Itália ellen állnak ki.

Kimélyül a német-dán uszóbarátság. A német hölgyuszók legjobbjai február 16-án és 18-án Koppenhágában veszik fel a versenyt a világviszonylatban is legelső dán uszónőkkel. A Berlin-Koppenhága városok közötti úszómérkőzés lebonyolítására április folyamán kerül sor.

A Garmisch-partenkirchener Nemzetközi Tél Sporthét keretében, január 26. és február 4. közt, a két-, illetve négyülékes bobszámok bajnoki versenyét is megrendezik.

Négy fedett műjégpálya a Rajna-vidéken. A Rajna-vidéki korcsolyázók ebben az évben négy fedett műjégpálya között válogathatnak. A kölni, düsseldorfi és krefeldi fedett műjégpályán kívül most az esseni is megnyílt.

zott rumos üvegecskéket, a likőröket. Ugyanez a kemény és szigorú tekintet annak idején talán egy lovasdandárnak szólt, fölmérve csapat szemlén egy fél perc végtelenjében fegyverek és löszerszámok, paszomántok és gombok rendjét és harmóniáját. Mindez régen lehetett, most meg kell elégedni azzal, ami van és ahogyan van — és ebbe Tynner is egyelőre belenyugodott.

Azután lementek az alagsorba, a dancingba. A dancing azonban még szomorúbb volt, mint ahogyan Tynner elképzelte. A jazz-zenekar közben ide hurcolkodott át, a csapzott hajú fiatalember ugyanazzal a makacs göggel húzta és lendítette a vonót, mint fent a Phönix-ben. Nyírettyűje úgy hangzott, akárcsak a próféta magányos szava a pusztában, a tevéknek és a sarkaloknak. A helyiség vendégek tekintetében üresnek volt mondható. Egyedül a bejárónál, közel a ruhatárhoz, félig homályban, mintegy elkülönülve, a három konzum-hölgy ült az asztal körül és gyufaszálakkal szórakozott. Miután beléptek, egy percig még pepecselték a gyufaszálakkal. Mintha kifejezésre akarták volna juttatni: azért mi még nem vagyunk oda, mert ti itt szmokingosan, külföldi rangban beállítottok. Vegyétek tudomásul, hogy éppen pár perccel ezelőtt hagyta el a helyiséget egy sereg előkelő férfiú, táncoltunk és nagyon jól éreztük magunkat. Ha talán nem tudnátok, az érdeklődés itt mindig óriási, ha valaki asztalt akar, jól teszi, ha még a délelőtti folyamán telefonon rezerváltat magának. Most ugyan csak egy páran vagyunk, de ez csak merő véletlenség. Egy negyed óra múlva egy talpalatnyi hely sem lesz, életetek hát a pillanattal és használjátok ki. Ezt fejezte ki látszólagos közönyös magatartásuk, de pár perc múlva odaszállították mind a hárman és a fal melletti ócska plüsspamlag meateit három estélyi ruha suhogásával. Tynner fanvar nagylelkűséggel szólott a főpincérnek: ha már itt vannak, maradjanak, sok vizet nem zavarnak, rendeljenek szardiniát, sonkát maguknak, egvények és igyanak. A nők azonnal cigarettát is kér-

tek. Tynner odanyújtotta nekik gravírozott, arany cigarettatárcáját, amely kézzől-kézre járt és csodálat tárgya volt. Gaston lelkesen töltött és túl élénken szaporázta a szót: azért a helyzet ma már lényegesen jobb, mint pár héttel ezelőtt. Akkor csak egy nő volt. Az is egy este elutazott Várnába és ezzel teljesen megszűnt az éjszakai élet.

A helyzet tehát javult... Tynner a sűrű cigarettafüstön keresztül nézte a bolgár hölgyeket és jóakarattalag tétélezte föl magában, hogy nem is élnek olyan rosszul itt az emberek, mint ahogyan mondják. Az élet olcsó, a kedély mindenütt kielégítő, a gyermekszaporulat megvan, bizonyára kedvezőek a mezőgazdasági viszonyok is, Gaston változatlanul hahotázott és ingadozott, hogy a három nő közül melyiket részesítse előnyben. Az egyik hölgy, feketehajú, merész orrú, két platina foggal, hátul mély kivágással és a lábán ezüst cipővel, olyan bizalmasodva simult Tynnerhez, mintha régi ismerőse lett volna. Gaston erre átkarolta a mellette ülő szökét, aki izgalommal csettintette nyelvét a pohárba és egyre azt magyarázta, hogy három héttel ezelőtt szökött meg az urától, aki ügyvéd volt, négyzobás lakást hagyott ott, páholybérletet, ingatlant és perzsaszőnyegeket. Gastont azonban nem érdekelték a lelki rugók. Tőle a szöke akár egy trónt is ott hagyhatott volna. A formájára volt kíváncsi, a vonalaira. Finom szemhunyorítással célzásokat tett Tynnernek, hogy a remények ezúttal alaposak, a nővel el lehet vonulni, ez egy olyan hely a puritán Bulgáriában, amely területen, közmegegyezésen, erkölcsi szabványokon kívül esik. Tynnernek kedve lett volna a nőhöz. Már néhány pohár ital dolgozott benne és most hirtelen ráeszmélt, hogy megtalálta azt, ami hiányzott neki. Átadni magát, — akár rövid időre is, — a felelőtlenségnek, a züllésnek, felszabadulni az ösztönök fegyelme alól, egy kicsit sülyedni, nem úgy, hogy az ember belefutadjon, de érezze, hogy puha, forró omlatag, bájja is ő, kissé penetráns illatú

Rádió

VASARNAP, JANUÁR 21.

Német—olasz válogatott atlétikai mérkőzés. Az olasz könnyűatlétikai szövetség 1940-es munkaprogramján többek között egy német—olasz országok közötti válogatott mérkőzés is szerepel, amelyet valamelyik német városban bonyolítanak majd le. A német atléta-hölgyek viszont Itáliában mérkőztek majd össze a tudásukat olasz sporttársaikkal.

Edzésen vesznek részt a magyarországi játékvezetők. Az MLSz mellett működő bíróbizottság határozata értelmében a játékvezetőknek a bajnokság megkezdése előtt tornatermi edzésen kell résztvenniük. Az edzések január 20-án kezdődnek és február 18-án, tehát a bajnokság kezdetéig tart. A játékvezetők kivétel nélkül kötelesek résztvenni a téli tornatermi edzésen.

Párisból Rómába költözik a nemzetközi rugby bizottság. Az olasz sajtó legutóbb azt a hírt közölte, hogy a nemzetközi rugby bizottság Párisból Rómába teszi át székhelyét. Erre azért van szükség, mert a háborús helyzet miatt a francia fővárosban nem folytathatja zavartalan működését. A nemzetközi bizottság kérdést intéz a tagokhoz, hogy helyeslik-e ezt az átköltözést. Az olasz szövetség biztossan számít arra, hogy a tagok nagy része az átköltözés mellett szavaz, így a nemzetközi rugby bizottság rövid időn belül Rómában folytathatja működését.

A Duna Serleg keretében bonyolítják le a román—jugoszláv válogatott mérkőzést. Románia és Jugoszlávia válogatott együttese március 31-én Bucurestiben ütköznek meg. A Nemzeti Sport azt írja, hogy ezt a mérkőzést már a Duna Serlegnek keretében bonyolítják le.

A német—olasz válogatott birkózó-mérkőzést február 4-én és 6-án rendezik meg Drezdában és Bambergben.

A német gyorskorcsolyázó bajnokságok megrendezésére január 20—21-én kerül sor Zell am See-ben.

A német szertárnaszajnáltságok időpontja: március 10., színhelye: a berlini Deutschlandhalle.

A 12-ik magyar—német válogatott uszó-mérkőzést július 17—18-án rendezik Budapesten.

elembe kerül, amelyből azonban néhány biztos karcsapással mindig kivághatja magát.

Ha talán a fürge Gastonnak nem kerekedett volna az az ötlete, hogy kocsihoz és elpályázik a nővel, Tynnernek se lett volna mersze, hogy mint tekintélyes és magára sokat adó személyiség, az éjszakát a fekete énekesnővel töltse el. — Csak nem fogom magára hagyni, kedves — karolt belé a nő, olyan elszántan, mint aki azonnal veronált iszik, ha a férfi ott hagyja. Isten őrizz, ezt ő nem is venné a lelkére. — Tudtam, hogy te úriember vagy, megünnel rögtön, főúr, fizetni! — Ielkendezett a fekete, de hirtelen eszébe jutott: adjatok valamit szegény, elárvult barátnőmnek is, egy kis cadeaut, egy doboz csokoládét, szegényke... Tynner ránézett a harmadikra, a sáfrányhajú szépség reménytelenül ruzsozta az ajkát. — Ha olyan jó barát, nő természetesen, csak azt ne kívánd, hogy túlságosan meg is hatódjam miatta.

Hova vigye a nőt? A szálloda, amelyben lakott, a főváros legelőkelőbb szállodája volt, nem pedig közönséges garnihotel. A nő azonban átkarolta a nyakát és megnyugtatta: olyan nagy úrnak, mint te vagy, nem is mernek szólani. Legfeljebb adsz valamit az éjjeli portásnak. Mindenesetre megvárlak a kocsiiban, amíg elintézed.

Tynner óvatosan lépett be a hallba, nem kívánt találkozni a portással, aki a délelőtti folyamán oly tiszteletteljesen tételezte föl róla, hogy vendégét kizárólagosan Sónia történeti nevezettségével érdeklik. Az éjjeli portás bóbiskálva dönt rá elszibbadt karjaira és a liftes-fiú is ott szundikált, besüppedve az egyik bőrfotóbjé. Tynner a kulcsát kérte, a felriadt portásnak egy dollárt adott és titokzatos arckifejezéssel keresztbetette mutatóját az ajkán. A nő már belül volt a forgóajtón, aranylamé keppet viselt, — még a négyszobás időkben. Beszélt németül, egy kicsit franciául, klasszikusokból idézett és faggatva Tynnert foglalkozása után, Tynner elmondta, hogy egyik nagy külföldi pénzintézet-

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 9.55: Istentisztelet közvetítése. 11.15: A rádió szalónzenekarának hangversenye. 13: Időjelzés, vizállásjelentés, sport és vegyes hírek. 13.15: Déli hangverseny. 14: Rádió ujság. 14.20: A déli hangverseny folytatása. 14.50: Előadások, művészeti és kulturális hírek. 15: A rádió falu-órája. 16.15: Katonai előképzés hírek. 16.30: Hanglemezek. 17.15: A Munka és Jókodv mozgalom órája. 18.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.17: Olasz énekesek hanglemezeiről. 18.40: A Luceafarul tánczenekar hangversenye. 19: A Hét. 19.15: A Luceafarul tánczenekar folytatja hangversenyét. Radio Romania. 20: Magyar nyelvű hírek. Radio Bucuresti. 20: A Luceafarul tánczenekar folytatja hangversenyét. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20.10: Előadás. 20.25: Hátszegvidéki dalok. 20.45: Rádió ujság. 21: Rádió hangjáték. 21.55: Könnyű zene hanglemezeiről. 22.10: Rádió ujság, sporteredmények. 22.30: A hanglemmez műsor folytatása.

Budapest I. 9: Ebresztő. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: Unitárius istentisztelet. 11: Református istentisztelet. 12: Egyházi ének és szentbeszéd. 13.20: Időjelzés, időjárás, vizállás. 13.30: Beszélgetések. 14.45: Hírek. 15: Hanglemezek. 16: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. 16.45: Hortobágyi pásztor- és betyárórák. 17.30: „Az őnuralom.” Előadás. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Dohnányi Ernő zongorázik. 18.45: „Mindenből egy keveset.” Zenés egyveleg. 20.15: Hírek. 20.25: „A tenger.” Elbeszélés. 20.50: Sporthírek. 21: „Pozsonyi lakodalom.” Közvetítés. 22.15: Hírek. 23.55: Időjárás és hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.45: Tánclémezek.

Budapest II. 11: Szalónzene. 13.05: „Levente-rádió-félóra.” 16.05: Hanglemezek. 19.35: Felolvasás. 20.05: Szalónötös. 21: Hírek. 21.25: Beethoven hangverseny hanglemezeiről. 22.20: „Deákna vázna.” Elbeszélés. 22.50: Időjárásjelentés.

HÉTFŐ, JANUÁR 22.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sport és vegyes hírek. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Török zene. 14: Rádió ujság. 14.20: Rézletek Massenet operáiból. 15: Előadások, művészeti és kulturális hírek. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Irodalmi krónika. 19.15: Hangverseny. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20: Előadás. 20.15: Zongorahangverseny. 20.45: Rádió ujság.

nek a revizorja és most sorra járja a bankokat, hogy ellenőrizze. A nő szemébe könny szaladt. — Az a gyerek, aki miatt ott hagytam az uramat, szintén bankhivatalnok volt — leült az ágyra, kiráncigált egy ovális email-képet a retiküljéből, a kép rítók színekkel, felálló, szénfekete hajszálkájú fiatalembert ábrázolt. Tökéletes borbélysegéd. A nő három órákor távozott, Tynner a falnak fordult és tíz óráig aludt egyhuzamban. Zavaros álomképei voltak, nők robtak el a szemé előtt, mint formás versenylovak a finisnél, Genf, a tenger, tisztaságával, kékjével és derűjével, majd egy hinarost látott, szürke, barna madarakkal, talpa alatt iszap forrósodott, de idejekorán megkapaszkodott egy bambusznádba, a nád visszaugrott, mint a bumeráng és az ágyában találta magát. Most felébredt, könnyed és megenyhülő mosollyal, mint aki biztos helyen van. — En is csak ember vagyok — ásított és hirtelen kiugrott az ágyból. Széthúzta a függönyt, az ucca csillogott a száraz fényben és az egyik templom hagymakupolája szikrázva verte vissza a napsugarakat. Tynner behozatta a reggelit, fürdőt vett, sereg-szemlét tartott, hogy melyik ruháját vegye fel. — Most azután fel a követségre — mondotta hangosan és csodálkozva állapította meg, hogy jókedvében füttyörészik is.

A szálloda igazgatójától, aki természetesen ott volt a hallban, megkérdezte, hogyan jut el a követséghez, mert gyalog akar menni. Az igazgató egy számológéddel még az útirányt is lerajzolta neki. Tynner lakcipője szikrázott a fényben, a ragyogás azonnal elkapta a nyakkenőjét is és egy aranyfolt megüpedett a kalapján, éppen a hajításban. Utja a Sveti-Nedalja mellett vezetett, amelyet a nagy merénylet óta még mindig renoválnak. Igen, ez a Sándor-tér és a Gradina. Itt kell befördülni... „A felszabadító cár” szobra. Nohát, ha itt vagyok, megnézem, hadd teljék cicerónéknak öröme bennem. Ez itt Nike, a győzelem kardos alakjával, a termete emlékeztet a sáfrányhajúra, az este... Az egyik

21: Szalónzene. 22.10: Rádió ujság, sporthírek. 22.30: Kamarazene hangverseny. 23.15: Könnyű zene hanglemezeiről. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ebresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: „Mit mondanak az ujjlenyomatok?” Felolvasás. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.30: A Rádió Szalónzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: „Mikós Törökországban.” Felolvasás. 17.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: „Ósi szokások az ember életében.” Előadás. 18.45: Cigányzene. 19.30: „A nevető külföld.” Felolvasás. 20: „A magyar művészetért.” Horthy Miklós-né rádiószózata. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Othello.” Dalmú négy feivonásban. 21.10: „A téli sportok örömei.” Pluhár István előadása. 22.05: Hírek. 23.10: Időjárásjelentés. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.25: Tánclémezek.

Budapest II. 18.45: Német nyelvoktatás. 20.30: Felolvasás. 21: Hírek. 21.25: Katonazene. 22.20: Előadás. 22.50: Időjárásjelentés. 22.55: Cigányzene.

KEDD, JANUÁR 23.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Sandu Marcu és zenekara hangversenye. 13: Időjelzés, sport és vegyes hírek. 13.10: Sandu Marcu és zenekara folytatja hangversenyét. 13.30: Olasz énekesek hanglemezeiről. 14: Rádió ujság. 14.20: Opera nyitányok hanglemezeiről. 15: Előadások, művészeti és kulturális hírek. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Orvosi krónika. 19.15: Hangverseny. 19.45: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 19.55: Előadás. 20.10: Dogeanu Irina énekel. 20.30: Alexiu Vasile énekel. 20.45: Rádió ujság. 21: Sidorovici Teofil, az országörök főparancsnokának előadása. 21.15: A rádió vonózenekarának hangversenye. 22.10: Rádió ujság, sporthírek. 22.30: Violoncello hangverseny. 22.55: Karneváli hanglemezek. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ebresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13.10: Barabás Lidia hegedül. 13.40: Hírek. 14: Rendőrzene. 15.30: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: „A jaguar.” Vadástörténet. 18.45: A rádió szalónzenekara. 19.50: Előadás. 20.15: Hírek. 20.25: Cigányzene. 21.10: Francia hanglemezek. 21.40: Előadás. 22: Dalárhangverseny. 22.40: Hírek. 23.10: Jazz-zene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Cigányzene.

lépcsőzet falában reliefet pillantott meg — a berlini kongresszus, egy törökkel és egy bolgárral. Hát persze... és most befördült a széles sugárúton a városliget felé, keresztülment az úttesten, megállott a közepén, mert egy sárgára festett öntözőkocsi rászeggett el egyenletes visszoróival. E pillanatban...

Óriási csattanás ütötte meg a fülét. Tekintete elhomályosult, por ment a szemébe, de ahogyan kitisztult látása, pár lépésnyire tőle egy ember fetrengett az uccán. Kis távolságban feküdt élettelen, leszakított karja. A bomba szilánkjai egy amerikai autót lerakatt hatalmas üvegablakait is összetörték. Lárma, jajveszékélés, csődület, fütty és rendőr, a világ képe egyszerre megváltozott, de a forró napfény rettenetes pártatlansággal tűzött alá erre az eszeveszett hangyabolyra. A tettes, úgy látszik, egérutat vett. A rendőrök elállották az úttestet, visszalökdösték az embereket és senkit sem engedtek fel a járdára. Az a szerencsétlen, aki ellen elkövettek a merényletet, arccal lefelé feküdt, szürke tropicál kabátja rongyokban füstölgött, mert tüzet kapott és ahogyan az áldozat lába kinyúlott, ránehezedett egy vadonatúj aktatáskára. A bomba egy másik szilánkjára nekiütődött a villanylámpa vasrúdjának, de ez tartotta magát és csak most zuhant le, újabb pánikot ébresztve az egyre izgatottabb tömegben. De csodálatosképpen, az emberek arca nem mutatta a részvét különös riadalmát, inkább csak érdeklődést, kíváncsiságot, a lezajlott tény jegyzőkönyvszerű megállapításának óhaját lehetett leolvasni rólok, mint akik hozzá vannak már szokva az ilyesmire. Az eseményeknélkül tudomásul veszik, hogy a békeéletnek, a hétköznapiaknak is meg vannak a maguk természetes veszélyei. Inkább az ingerelte fel őket, hogy kielégítve a kíváncsiság ösztönét, nem mehetnek a dolgukra még azután sem, hogy a holttestet hirtelenében két rendőr kíséretében felnyalábojták és berakták egy autó belsejébe.

(Folytatjuk)

A Szovjet Ázsiában is terjeszkedni készül

Londonból jelentik: A Daily Mail isztanbuli értesülés alapján közli, hogy Délkelet-Európában két csoport van kialakulóban. Az egyikben Olaszország, Magyarország, Jugoszlávia és Görögország Szovjet-Oroszország terjeszkedését igyekszik majd megakadályozni. A második csoport Törökország vezetésével azon fáradozik, hogy Bulgáriát és Olaszországot Romániával közös nevezőre hozza.

Belgrádból jelentik: A Politika nagy fontosságot tulajdonít a február első napjaiban összeülő balkáni konferenciának. Az érdeklő államokat mindent megtesznek az együttműködés érdekében.

A közös cél: a semlegesség megőrzése és a béke biztosítása Európának ezen a részén.

Rómából jelentik: Óriási feltűnést keltett Rómában a japán külügyminisztérium pénteken kiadott hivatalos jelentése. Ez ugyanis Szovjet-Oroszországot expanziós politikával vádolja meg és azt állítja, hogy

az orosz hadvezetőség a távolkeleti határon

400.000 főnyi csapatot vont össze.

A jelentések szerint tehát Oroszország nemcsak nyugat, hanem kelet felé is támadni akar. Római körökben rámutatnak arra, hogy ügylát-szik, teljesen eredménytelenül végződtek azok a tárgyalások, amelyek Moszkva és Tokió között folytak az elmúlt hetekben.

Herzog tábornok követel a Délafrikai Unió és Németország békéjét

Amszterdamból jelentik: Herzog tábornok, a volt délafrikai miniszterelnök a Délafrikai Unió képviselőházának ülésén határozati javaslatot nyújtott be, amelyben szembe helyezkedett Smuts tábornok jelenlegi miniszterelnök háborús politikájával. A javaslat szerint elérkezett az ideje annak, hogy a Délafrikai Unió a Németország ellen viselt háborút befejezettnek jelentse ki és a békét Németországgal állítsa sürgősen helyre.

Véresre verték az embereket a „szellemi védelmi csoport” helyiségében

Budapestről jelentik: Hosszas vallatás után két nap előtt beismerő vallomást tett a budapesti rendőrségen Tóth Pál volt díjbikázó, aki — mint ismeretes —, a „szellemi védelmi csoport” megbízásából inzultálta az uccán előbb Halmay

Jánost, a nyilaspártból kilépett képviselőt, majd Meskó Zoltánt és az utóbbi napokban Lendvay Zoltán publicistát. Közben többen jelentkeztek a rendőri vizsgálat során olyanok, akiket az elmúlt hetekben az Andrássy-úti nyilaspárt ügynevezett házorsége véresre vertek. Egy Maar István nevű fiatalember elmondotta, hogy őt nemrég azzal vádolták meg, mint nyilaspárti tagot, hogy elárulta a párt titkait. Ezért bevitték a párthelyiség hangfogó szobájába és ott Gruber országgyűlési képviselő jelenlétében öt-hat marcona legény megkötözte, majd gumibottal félholtra verték és kidobták az uccára. Hasonló vallomást tett a rendőrségen Aigner Kálmán nyugalmazott rendőrfőfelügyelő, akit szintén a hangfogó szobában vertek véresre. A rendőrség letartóztatta Kóbor Jenőt, Gruber képviselő titkárát és a házorség több tagját. Valamennyien beismerték véres szerepüket és megnevezték felbújtóikat. A rendőrség a képviselőháztól kikérte Gruber képviselő mentelmi jogának felfüggesztését.

Német részről cáfolják a galíciai petróleumforrások átadását

Rómából jelentik: A Ciano grófhhoz közel álló Telegrafo című lap hosszabb tudósításban arról ír, hogy Németország igen nagy sikert ért el, amennyiben Szovjet-Oroszország átengedte a volt lengyel területek egyik sávját. A lap szerint ez a tény, valamint az előnyös gazdasági szerződés, amelyet a németek Romániával kötöttek, rendkívül megnövelték Berlin romániai befolyását.

Budapestről jelentik: A Magyarország ró-

mai tudósítója az ottani német körökhöz fordult ebben az ügyben felvilágosításért és ezek tagadták, hogy Németország átvette volna a Szovjet által megszállott drohobici petróleumforrásokat. Kijelentették ezeken a helyeken, hogy

a szovjetkormány kötelezettséget vállalt a szükséges petróleummennyiség folyósítására és így nincs semmi szükség arra, hogy ehhez a kérdéshez hozzányuljanak.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az 1938. júli. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és Házasság nem közölhető, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata La novari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Corse mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Alkatmazas

Házvezetőnőnek elmenne vidékre is, magános úriemberhez, egyedülálló fiatal úriasszony, esetleg anyahelyettesnek. Megkereséseket „Allandó” jellegre Rudolf Mosse, Oradea. 68

Bördízmű munkást, aki önállóan dolgozik azonnalra, ugyanott jobbkaros gépet keresek. Kondács, Oradea, Str. Cuza Voda 12. 67

Okltalas

Szabászi tanfolyam nappali és esti előadásai az országos szabászi szakiskolában február 1-én nyílik meg. Beiratkozások 9—1-ig Timisoara I., Piata Unirii 13. 580

Allast keres

Főzni tudó bejárónő állást keres, jó bizonyítvánnyal, esetleg elsejére. IV., Str. Belu 43. Varjuné. 581

35 év óta

SIEBOLD-BUTOR a legjobb tőkebefektetés.

Üzem: Temesvár II., Str. Telegrafului 22. — Allandó kiállítás: I., Piata Unirii 14. szám.

Adas-velet

Használt varrógépeket (családi és ipari), veszek legmagasabb árban. Wallachy, Józsefváros, Str. Bratianu 19 szám. 569

Remington írógép eladó. II., Strada Abrud 5. Radocsay. 660

Fogorvosi berendezés eladó és 2 szoba bérbeadó február 1-től. Dr. Keller, III., Treboniu Laurean 1. 552

Megvételre keresek 2 drb ó-német szekrényt. Cimeket a diadóba kérem. 697

Alig használt 6-os MÁV acélrámás, golyócsapágyas, Tecolemit zsírozású cséplőgép sürgősen eladó. Csak személyesen tárgyalok. Soltesz IV., Str. Bratianu 34. 577

Keresünk azonnali megvételre készpénzfizetés mellett különböző nagyságú hidraulikus és excentrikus présseket, különböző asztalos és famegmunkáló gépeket, több különböző elektromos motorokat, különféle bádogmunkáló gépeket, lyukasztóprést, esztergapadokat és lemezvágó ollókat. Cím: Prima Fabrica de Montaj N. B. Perry Porutiu S. A. Cluj, Str. Baciu 14. 69

Lakas

Modern 3 szobás lakás központi fűtéssel Belváros, lehetőleg Lloyd soron május 1-re kerestetik. Cím a kiadóban. 561

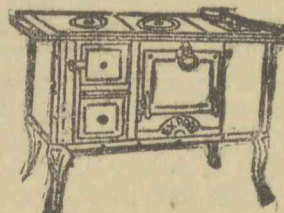
Kiadó május 1-re, vagy előbbre is, modern lakás 2 uccai és 1 udvari szobával, összes mellékhelyiségekkel, 6-os villamos megállónál. Megtekinthető naponként, vasárnap délután kivételével. III., Str. Cluj, 17. 579

Különjele

Úri család részére kapható házon belül és kívül, legfinomabb igényeket kielégítő, speciális román, magyar, francia ebéd koszt korlátolt számban úri családnál. I., Sft. Ion 7. II. emelet 5. (Irgalmasok temploma mellett.) 645

Forgalmas uccában kiadó egy kis üzlethelyiség cipésznek, vagy más műhelynek nagyon alkalmas. Azonkívül egy udvari raktár helyiség. Bővebbet a házmesternél I., Str. Ungureanu 7. 574

Modern takaréktűzhelyek

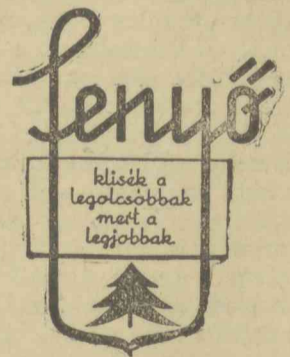
kiváló minőségben. Allandó raktár románcsozott és fekete tűzhelyekben

KÁLMÁN DEZSŐ

speciális takaréktűzhelyüzem

Timisoara IV. Bulev. Carol 40.

Vendéglő jömenetelű, forgalmas helyen, amely áll 3 helyiségből, kert és kuglipálya, eladó. Cím a kiadóban. 578

klisék a legolcsóbbak met a legjobb

Hirdessen a Déli Hírlapban!

„AMINO” kutyatápszer

kapható a következő helyeken: „Hansa” cég, Eugen de Savoya ucca 4. szám. Telefon: 20—90. Galgon Gyula, Eugen de Savoya ucca 9. szám. Telefon: 24—59. Nägl cég, IV., Fröbl-ucca 41. sz. Kérjen ingyen prospektust!